

THE STAR

Entered as second class matter March 8, 1909, at the Post Office of Philadelphia, Pa., under the act of March 3, 1897

Amerikos Lietuviu Kat. Savaitinis Laikraštis

№. 50

PHILADELPHIA, PA., 11 D. GRUODZIO (DECEMBER) 1914 M.

Metai XIV.

Rusai sumusti ties Lo- dzium ir Krokava.

200.000 Austru pasiusta Italijos pasienin.

Rumunija rengiasi karėn. vokiečiai nori pasiekti Varšavą. Anglai rengiasi užpulti vokiečių laivyną. Ant prancuzų-vokiečių sienos eina smarki kova, bet jokių permainų nebuvo. Serbai sumušė austrus. Nauja revoliucija Meksikoje. Boerams nesiseka.

Rusai atstumi nuo Krokavos. Iš Vienos pranešama, kad rusų armija, kuri buvo apgulusi Krokavą, tapo išstumta iš savo pozicijų Dobrzyce ir Wieliczke. Suviršum 5.000 rusų belaisvių, įskaitant 27 apicerius čia austrai paėmė.

— Central News telegramos tvirtina, kad pastarose batalijose pas Lodzių vokiečiai paėmė nelaisvėn 100.000 rusų. Berlynas neapsakytai krykštauja iš vokiečių pergalės Lodzijoje, nors ta pergalė brangiai jiems atsiėjo.

Bet rusams pasisekė atsiimti iš vokiečių Plocką. Tas reiškia, kad rusų dešinysis sparnas, kurs pastaruoja pasiekė Gumbinę, veikliai stengiasi perkirsti vokiečiams komunikaciją gelžkeliu su Tornu — jų vyriausia baza Rytų Prūsiose.

— Vokiečių generolas von der Goltz, buvęs pastaruoju laiku Belgijos general-gubernatorium, paliuosuotas nuo vietos ir išvažiuoja Turkijon apimti komandą ant turkų armijos.

— Apskaičiuota, jog dabartinis laiku Anglija turi pastiepusi po ginklais daugiau kaip 3.000.000 žmonių.

— Finlandijos pakraštyje užėjo ant minų ir nuskendo Svedijos laivai „Luna“ ir „Everilda“.

Paskiausios Žinios

— Lenkijoje, i rytus nuo Lodziaus, Mlawa apylinkėje eina žiauri kova tarp vokiečių ir rusų. Vokiečiai būtinai mėgina prasimušti Varšavos linkui. Tą patvirtina ir Petrogrado raportai.

— Generalas Beyers, Afrikos boerų sukilėlių vadas tapo nušautas susirėmime ties Vaal upe. Kitas gi boerų vadas De Wet aną dieną pateko anglams nelaisvėn. Tokiu būdu sukilėliai pasiliko be žymesnio vado.

— Lordas Earl iš Annesley, vienas įymiausių Anglijos didikų, tapo mirtinai vokiečių nušautas, kada jis aeroplanu lėkiojo viršum Ostendo miesto ir tyrinėjo vokiečių pozicijas.

— Austrijos ligoninėse esą 60.000 sužeistų kareivių.

— Raportai iš Amsterdamo skelbia, buk vokiečių kaiseris susirgęs.

— Prezidentas Wilsonas pasiuntė Meksikos pasienin kareivių būrį su 3 kanuolėmis. Mat mexikiečiai šaudė kelissyk į Šv. Valstijų pusę ir užmušė kelis amerikiečius.

— Serantone, Pa., angliakasykloje eksplodavęs dinamitas užmušė 9 angliakasius.

Lietuvių deklaracija.

Vilniaus Lietuvių draugijų ir spaudos atstovų sutaisyta rugpjūčio 4 d. 1914 m. šitokia deklaracija (raštas) rusų valstybei:

„Didžioji Rusija pergyvena sunkių bandymų gadyne ir nebėra tautos, joje gyvenančios, į kurios kūną nebūtų įsiemeigę erškėčių dygliai. Visa Rusija tampa didžiųjų aukų aukūru. Laimė toms tautoms, kurių išpirkimo aukas mato dangus. Atėjo nušvietimo valanda. Šiandien Rusijai likimo lemta baigti virtinę klaidų, kurios buvo daromos per ištisus šimtmečius ligi mūsų dienų. Nusvajotieji tautų siekimai darosi tikrybe. Artinasi valanda įvykimo lietuvių tautos žilųjų svajojimų, ištiesų žilųjų; savo pradžia ima jie nuo Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Mindaugo.

Kovos diena sutrupis teutonų kardą. Taikos diena sudarys gyvą tautų tvėnkini, pro kurį nebeprasivers germanizmo bangos.

Lietuvos istorija — tai kruvinas kovos su teutonais slogutis. Lietuvių tauta buvo pirmoji, kuriai teko susitikti su germanų vėsulų užpuolus jam slavus. Nebūdami slavai mes, kaip šviesusis kietasis gintaras, įriedėjome į slavų jūrą. Šviesusis — nes mūsų bičiulybė su rusų tauta neaptemdyta neiku per visą savitos Lietuvos gadyne, kuomet lietuvių tauta pati buvo savo likimo vykintoja ir pati kur tinkama kreipė savo valią. Kietasis — nes pasriusai kraujais lietuvių tauta, priėmusi svetimasias intakas, vis dėlto sugebėjo nusaugoti savąją kultūrą visame josios grynume per vergijos amžius, per masinį savųjų brolių išizdėjamą savosios tėvynės.

Nuo germanizmo smūgį subiro mūsų gintaro karėliai. Lietuvių tautos prūsų atžala žuvo pirmoji, žuvo visa. Išnaikintuos pasiėmė sau jo išnaikintosios tautos vardą, bet vargas tam, kas, apgalėjęs priešininką, drįso išniekinti jo lavoną. Lietuvos Zemaitija, ne kartą kentėjusi vokiečių vergijos sunkiąją dalį, galų gale buvo sukaudyta pusiau ir viena josios pusė buvo galutinai pavergta germanų po Rytų Prūsijos vardu.

Ir vėl suėjo draugėn lietuvių karžygiai su slavų karžygiais kovoti su teutonų palikimu — visą praryjančiu germanizmu.

Mes tikime, kad tai paskutinis grandyns laimėjimų retėžiaus, pradėjo ties Žalgiriu. Mes tikime, kad mūsų užsieniniai kraujo broliai bus atimti iš po germanų jungo ir suvienyti su mumis, nes istorijinė Rusijos misija — būti tautų paliuosuotoja.

Sloje kovoje kiekviena mažuma skaitytina. Vienybėje galybė. Net nežymiausias etnografinis vienatos privalo būti intrauktos veikimo sūkurin. Rusija jas sujungs ne tam, kad prarytų jasias, bet bendramjam taikiam kultūriam darbiui, suvienijimui galingon tautų sąjungon. Visa lietuvių tauta gaivinama to susivienijimo viltimi“.

Sitą raštą 3 d. rugsėjo (21 d. rugpjūčio) atstovas Yčas nusiuntė Augščiausiajam Vaidui didžiajam Kunigaikščiui Mikalojui. Sale to dar intelekta tasai raštas Ministerių Tarybos pirmininkui ir Valstijos dūmos pirmininkui.

Iš Lietuvos.

LIETUVOS dalelė—Suvalkų gubernija — virš mėnesio laiko buvo tarsi nuo viso pasaulio atkirsta, nėjokios žinlės iš jos nebuvo galima gauti, nes buvo patekus į žiaurias vokiečių rankas, kurie su mūsų kariūmene mušdamiesi taip baisiai tą kraštą nuvargino, kad daug metų reiks, kol atsigaus. Kas ten dėjosi per tą mėnesį laiko, tik dabar, laiškam ir laikraščiams pradėjus vaikščioti pradeda paškėti. Valdiški pranešimai buvo labai trumpi ir neiškęs.

Kažin kaip būt buvo, kad ne Nemunėlis—vandenėlis; gal visa Lietuva būt likus krauju apalstytą ir ugnim išdeiginta. Bet dabar tas mūsų tėvynės upelių tėvelis pakirto bjauraus priešo kojas; Nemuną prieidami vokiečiai „priejo liepto galą“, kame mūsų kariūmenė sutrupino jų geležinę galybę.

„Rytprūsų fronte (mūsų krašte) vokiečiai, atitraukę daug kariūmenės nuo Prancūzijos, atvežė ją į Prūsus, kad pastačius visas savo pajegas priešais Rusiją. Prasiidėjo smarkūs mūsų su Rusijos armija, apgulisia Karaliaučiu vokiečiai, nusižiūrėję kur stovi mažiaus Rusijos karėivių, stengėsi prasimušti. Pasisekė jiem tai padaryti pro Mozūrų ežerus, priešais Suvalkus, Prūsų pusėje. Prasimušę pro rusų armiją, vokiečiai užėmė rusų užkariautą Goldapę, atsiėmė net į Suvalkus. Bijodamas, kad vokiečiai neužėitų iš užpakalio, generolas Renenkampfas su savo armija traukėsi bei grįžo atgal į Rusijos pasienį. Tasai grįžimas atgal tęsėsi keletą dienų. Rusų kariūmenė atitraukdama užiminėjo tvirtasias vietas, kame būtų galima be baimės priešą užpulti. Tuom tarpu vokiečiai liuosai žingsniavo Suvalkų ir Lomžos gubernijų žemėmis. Per keletą dienų jie priejo prie Nemuno ir buvo bemėginę persikelti. Bet čia sutiko smarkią atspirtį iš Rusijos pusės ir tuom pasibaigė vokiečių pirmyn žengimas. Po smarkių mūsų ant Nemuno krantų ir Augustavo miškuose, vokiečiai sumušti greitai ėmė trauktis atgal ir greitai vokiečiai tapo išvėsti iš Augustavo, Suvalkų, Seinų, Marijampolės, Vilkaviškio ir iškitor. Iš Lomžos gubernijos, rusai išviję vokiečius, perėjo į jų žemę kelias dešimtis varstų ir vėl užėmė pirmiau užkariautus miestus Lyką ir Bialą“. Tai tiek istorijos apie karę Suvalkų gubernijoje.

TIES SIMNU, Suv. gub. rugsėjo 16 d. buvo labai smarkūs mūšis, nes vokiečiai buvo sūtraukę daugybę savo kariūmenės. Visą dieną smarkiai lijo. Vietoje mūsų žemė pavirto į balą ir neišlipamą purvyną. Dėlei blogo oro vokiečiai negalėjo orlaiviais lakiodami žvalgytis. Dabavosi patrankos ir kulkosvaidžiai. Nepaisant smarkios ugnies, rusų kariūmenė urmu šoko pirmyn ir prisiriartino prie vokiečių apkasimų ligi 300 žingsnių. Pasiliovė baisesioji artilerijos ugnis, poškėjo tik šautuvų šaudymas. Pavakare iš apkasimų nebuvo matyt nėvienos galvos. Rusai užėmė vokiečių apkasimus, kurie buvo pilni lavonų.

TIES MARIJAMPOLE, Suv. gub. rugsėjo 19 d. vokiečiai buvo sugabėję neapsakomą daugybę savo kariūmenės ir patrankų su kulkosvaidžiais. Vokiečiai iškniso

apkasimais visas nuolaidžias kalvas, ginančias miestas ir miško kraštą stovinčio dešinėn miesto pusėn. Tą dieną vėl lyg tyčia smarkus lytus pilė vandenį, žemė permirko, žemumos pavirto ežerėliais ir daugelije vietų vokiečių apkasimus apėmė; žmonių ir arklių kojos vietomis ligi kelių, o vietomis net ligi kulšių klimpo išklampoton žemė. Cia tarytum pati gamta padėjo rusams pergalėti vokiečius.

Visą dieną iš abiejų pusių baisiausiai trinkėjo patrankos. Ypač vokiečiai smarkiai šaudė į mišką, kame jie manė, jog esą rusai; bet lyg tyčia ten rusų nebuvo. Pavakare Marijampolė jau buvo rusų rankose. Vokiečiai mūšio lauke paliko daug užmuštų savo kareivių ir taip smarkiai bėgo savo gyvastį iš po rusų kulku nešdami, kad nespėję ištraukti purvan inklipusių 8 nių savo tolinešančių sunkių patrankų. Be to dar iš vokiečių buvo pagrobta per šturminį užpuolimą 6 sunkiosios patrankos.

TIES DRUSKININKAIS mūsų tęsėsi keletą dienų. Rusų kariumenės frontas užėmė ilgije 25 varstu. Dvi dieni vokiečiai beprotiškai veržėsi pirmyn. Trečią dieną vokiečių užpuolimai apsilpnėjo. Pasirodė, jog dvijų divizijos buvo galutinai sumuštos. Druskininkai skudžiai nukentėjo; didesnė miestelio dalis išdegusi.

TIES NAUMIESCIU, (Vladislavovu), Suv. gub., bėgančieji iš Lietuvos vokiečiai apsiesto ties Naumiesčiu ir čion gavę iš Prūsijos naujų pajėgų pagelbon, prisirengė į mūšį. Mūšis tęsėsi veik visą dieną. Nors vokiečiai stovėjo gerai susitrintose vietose, bet pavakare betemstant priversti buvo didžiausioje betvarkėje pasitraukti, pamesdami ginklus, „obozus“ ir palikdami daugybę užmuštų bei sužeistų.

Suvalkų gubernijon buvo įsiveržę 3 vokiečių korpusai. (Maž-daug apie 300.000 kareivių).

KIEK NUKENTEJO visa Suvalkų gubernija, apie tai smulkiai apskaityti kol-kas visai negalima. Keletas bažnyčių visai sugriauta, keliolika gerokai tik (bokštai) nugriauta, o daugelis nepodaug sugadinta. Bažnyčių bokštus daugiausiai patįs rusai nugriovinėjo, kad vokiečiai įsilpė negalėtų žvalgytis arba bevieliu telegrafu insituoti. Vokiečiai užėmė kokią nors vietą ramiems gyventojams nieko nedarydavo, tik imdavo jų turtus, gyvulius, o už mažiausį pasipriešinimą grąšindavo sušaudyti visus aplinkinių gyventojų vyrus nuo 14 ligi 60 metų. Sušaudydavo tik intariamus šnipinėjime ir sugautus bevagiant užmuštųjų kareivių daiktus. Kaikur vokiečiai uždėjo kontribucijas: didesniems po 5000 rub. mažesniems po 500 rub. Daugiausiai nukentėjo Paprūsės gyventojai: jų ėmė maistą, javus, galvijus, arklius ir t.t. ant vietos vartojto ir gabenosi sau į Prūsiją. Kaikuriuose vietose patįs vokiečiai išsikulė savo mašinas atsivežę javus ir nusikasė bulves. Kuomet vietiniai gyventojai su sąšaromis prašydavo bent maistui palikti, vokiečiai atsakydavo: „Eikite pažiūrėti, ką jūsų kareiviai padarė Prūsuoje! Mes su jumis ir taip daug švelniau elgiamės!“ Vartotojų draugijos ir „Zagrės“ krautuvės tapo visai išplėtos. Nors vokiečiai

abelnos mobilizacijos Suvalkijoje nedarė, bet daugelije vietų, daug suėmė jaunų vyrų ir net moterų. Abelnai vokiečiai labai stebėdavosi, kad pas mus tiek daug vyrų; o ypač jaunų; pas juos visi vyrai karėje. Tarp kareivių, užėmusių Suvalkiją, buvo daug mokančių lietuviškai, lenkiškai, o net ir rusiškai. Kai kurie buvo net išymes-

nieji Prūsų-Lietuvos veikėjai — atstovas Steputaitis, „Birutės“ ir „Sūkuriu“ redaktorius Vanagaitis, „Savaitraščio“ redaktorius Stiklorius ir kiti. Visi jie, kaip kalba, būdu ir nuomonėmis labai suvokietėję. Suvalkijoje rusų kariumenei padėjo vokiečius pergalėti pati gamta. Tankus ir gausus rudens lietai su debesotu oru sumirkino žemę ir trukdė aeroplanais žvalgytis. Suvalkijoje abelnai imant keliai nepergeriausi, o plentų (šosiejų) svvis mažai, tad vokiečiai ir savo „šaudymo mašinomis“ nuklimpo purvynuose ir mūšiškių užpulti, „mašinas“ palikę, priversti buvo išbėgiti.

TAURAGĖ, Raseinių apskr. Tauragėje Vokiečiai kelias savaites viešpatavę. Buvo jau taip apsigyvenę, kad laikraštį ėmė leisti — „Karo Žinias“ vokiečių ir rusų kalbomis.

Lengviau atsikvėpė žmonės, kai rusų kariumenė išvairiusi vokiečius. Nors didelių baisumų nebuvo, bet šiaip nuostolių dikčiai padaryta. Ypač tie namai daug nukentėjo, kurių gyventojai buvo pabėgę.

Daugiausia nukentėjęs Tauragės miestas, valdininku turtas ir dvarai.

Užstovais vokiečiai buvo paėmę kun. Kemešį ir tard. Sulcą.

Miestui buvo uždėta 5.000 markių kontribucijos neva už kokias ten proklemacijas.

Zemiečių viršininko Sulco dvaras sudeginta. Kunigaikščio Vasilčikovo majoratas tai grynai išliuotas.

SEINAI. Seinų apskričio komitetas nukentėjusiems nuo karės šelpiti jau susidarė. Sale valdžios atstovų komitetan įėjo kun. kan. Jątrzykowskis, kun. kan. Narjaukas ir kun. Petrauskas. Komiteto nariai apsiėmė apvažiuoti Seinų apskritį, kad surinkus žinias, kas reikalauja greitai pašalpos. Kun. Jątrzykowskis apvažiuos Krasnopolio valsčius; kun. Narjaukas Krasnovo, Lazdijų, Metelių ir Sventežerio; kun. Petrauskas Slabados, Seirijų ir Kudrėnų valsčius. Likusių apskričio dalį atlankys komisorius ir vietinis šventikas.

RUGIU SEJA ypač Suvalkų gub. labai sutrukdyta. Sale sausumos, neleidžiančios išdirbti dirvų, labai dar daug reike važinėti, kareivių daiktų vežioti. Kadangi Rusijos kareiviai jau toli buvo nuejęs į Prūsus, tai ir stuikinių kelionės tęsėsi po 2-3 savaites. Nesant vyrų, moters turėjo pačios sėti javus, kaip išmanė. Liko neįsė-

tiems žiemkenčiams, reikės ginties vasaručių rugių ir kviečių sėjimų.

GAISRAS RASEINIUOSE. Buvo kilęs čia gaisras, kuris tik nesunaikino viso miesto. Prasidėjo gaisras Senatorių gatvėje ir nuo didelio vėjo persimetė į kitas gatves. Atvykusios gaisrininkų komandos Jurbarko ir Raseinių užgesino gaisrą.

JONISKIS, Šiaulių apskr. Joniškių miestelis, būdamas ant plento ir 4 viešelių daro gana malonų įspūdį su savo sandėliais ir sankrovomis. Tai ištikrųjų priekybos įstaigų miestelis, kurių žymi dalis—lietuvių rankose. Ir jau dabar galima drąsiai vadinti Joniškį—lietuvių miesteliu pagal išskabę gi ir visai lietuvišku. Jeigu ir toliau jis taip plėtosis, tai neužilgio sulauksime nemažo lietuvių miesto. Gatvėse maloniai margoja lietuviški parašai. Tik, dėja, ant kairiųjų iškabos, parašytos krautuvės šeimininko tarne, kas dargo iškabų kalbos vienodumą. Viena, nežinia dėlko dar mūsų žydėliai nesirūpina gerbti lietuvių kalbos, o juk priekėjai tai ištiesai lietuviai. Antra, kam reikalingi tie vokiečių kalbos parašai? Gal dėl vieno tik žmogaus, kuriam tat būtų svarbu. Bet laikas Joniškių žydėliams dėl to pagalvoti.

Tai tokį įspūdį palieka šis miestelis buvusiam joniškėičiui, o dabar pakeleivui.

VILNIUS. Petrogrado laikrodis. Dvinsko kariūmenės apskričio viršininkas įsakė, kad visose įstaigose valandos būtų skaitomos palei Petrogrado laiką.

IS PRUSU GRIZTA labai daug laukų darbininkų. Rusijos kareivija juos praleidžia namo ir davė dovanai bilietus geležinkelio namon parvažiuoti.

VILKIJĄ, Kaun. g. Nors laike mūsų kariūmenės surėmimo su vokiečiais po Seradžių būvome labai nusigandę, bet dabar vėl nusiramino. Mūsų kariūmenė sumušusi nuginė vokiečius ir ilgai buvo girdėtis šaudymas link Naumiesčio ir Sirvintos. Nors mūsų kariūmenė grįždama iš Prūsų buvo gerokai pailsus, bet atsekusiemis paskui vokiečiams didžiame skaitliu je taip smarkiai sudavė, kad jie savo gimimo dieną atsimitė. Čia mūsų kareiviai parodė savo narsumą, o labiausiai lengvoji artilerija anoje pusėje Nemuno ir sunkioji artilerija nuo Seredžiaus pusės. Kadangi mūsų buvo už 4-rių varstų nuo mano buto, tai aš gerai girdėjau patrankų šaudymą, riksmą „urraa“ ir mačiau šrapnelių lakiojimą. Vokiečių krito neuskaitoma daugybė. Kiek mūsų krito — vėliau parašysiu. Mūsų kariai paėmė dvi vokiečių purvyne nuklimpusias sunkiąsias patrankas (armotas), kurias ije paliko anoje pusėje Nemuno Suvalku gubernijoje. Kad ir smarkus mūsų buvo po Seredžium, bet Seredžiaus miestelis liko sveikas. Tik ant rytojaus iš vaistinės kilusi ugnis dalį Seredžiaus sunaikino. Kalbama, būk užsidedę iš neatsargaus apsiėjimo su spiritu ar benzinu. Ant Nemuno krantų link Kauno yra nemažos permainingos: Raudondvario ir Zapyškio bažnyčių nugriauti bokštai. Jurbarkas

beveik visai išnaikintas. Per Suvalkų guberniją, kur čia vokiečiai, veik visa jų ėjimo vieta išgriauta-išdeginta, nes vokiečiai nėvieno žingsnio be mūsų negalėjo pažengti.

KRINCINAS, Kauno gub. Pas mus šiemet iš priežasties perdaug sauso oro, metai neperdaug geri. Bet kadangi karės pas mus nebuvo ir nūr kur pinigų pragerti, tai neblogai bus galima gyventi. Zmonelės užpirkineja mišias, kad vokiečiai neateitu.

Is Katalikų Gyvenimo.

KUNIGU PERMAINOS ZEMAIČIU VYSKUPIJOJ. Liepojos kam. kun. Jurgutis paskirtas Zemaičių Seminarijos profesorium, o tos semin. prof. kun. Paltarokas semin. inspektorium.

Naujai pašventintieji kunigai paskirti kamendoriais: Bron. Strumila Šėdon, Dijon. Zacharevskis Sančiuosna (Kauno prie), Jonas Kariačka Sviekšnon, Kaz. Gabrielaitis Mosėdin, Kaz. Mikelinskis Zarasuosna, Valer. Knipavičia Vilkijon, Pet. Margevičia Južintuosna, Pov. Kairys Baktiuosna, Mik. Ruseckas Tirkšliuosna, Ant. Kripaitis Kupiškin, Jurgis Gudelis Skuodan, Jonas Gasiūnas Palėvėnin, Juoz. Davidonis Triškiuosna.

Perkelti kamendoriais: Liud. Adamauskas iš Triškių Anykščiuosna, Ant. Samavičia iš Panevėžio Pagramantin; Vyt. Dichavičiaus iš Pagramančio Panevėžin prie šv. Stanislovo bažn., Pel. Sragys iš Mosėdžio Alsėdžiuosna, Stan. Pavilonis iš Silavos Telšiuosna, kun. Turjai iš Betigalos Jurbarkan, o iš čia Pagramantin, Aleks. Bialazaravičia iš Jurbarko Silavon, Stan. Zukauskas iš Kauno katedros Skirsnemunėn, o iš čia Raguvon; Jonas Gasiūnas iš Palėvėnio Linkunov, Zemaičių alt. Konst. Kazakevičia Raudėnuosna, baigęs Akademiją Pov. Klinka Siauliuosna.

Paskirti filijalistais: buvusis „Blaiivybės“ pirm. kun. Kaz. MarmaJanavon, Skirsnemunio kam. Vilkieckas Borovkon, Pagramančio kam. Ant. Samavičius Vaičičiuosna, Viekšnių kam. Jonas Domarkas Lauksodin, Raguvos kam. Klem. Kisielius Gegrėnuosna, Vaičičių fil. Perkaltas Kalnelin.

Paskirti klebonais: Janavos fil. Jonas Ulickas Debeikiuosna, Borovkos fil. Pet. Purauskas Elernon, Lauksodžio fil. Pov. Korzonas Telšiuosna, Vizonos kam. Aleks. Mileika Vizonon.

Paskirti kuriam laikui: kun. Mik. Petrauskas Utenos kam. 5 mėnesiams kun. Aleks. Mylmas Liepojn kam. 5 mėn., kun. Juozas Ruškys Salantų kam. 6 mėn.

Paluosuoti iš Zemaičių vyskupijos: kun. Leonas Kulvietis, kun. Ant. Vitortas (5 metams Tiraspolės vyskupijon), kun. Kaz. Krapauskas (Zytomiriaus vyskupijon), kun. Don. Mikšys (5 met. Mohilevo arcivyskupijon).

Paluosuoti nuo vietos: Zemaičių sem. prof. kun. Zongolavičius, Elernos kleb. kun. Vinc. Bohdyšenka, Zemaičių sem. inspektorius kun. Pranc. Pacevičius, Kalnelio fil. Veitas (apsigyveno Skuodo altarijoje); Telšių kleb. kun. Jul. Simkevičius (apsigyveno. Telšiuose), Gegrėnų fil. Pranc. Lukaševičius (apsigyv. Skuodo alt.)

Perkelti altarifistai: Ign. Gutaskaš iš Sėdos Tirkės-
liuosna ir Jonas Noreika iš Mosėdžio Akmenėn.

RAMIGALOJE, Pan. pav. 28 rugs. liko vyskupo pa-
šventinta nauja, puiki bažnyčia. Eks. Zemaičių vyskupas
Karevičius išbuvo čion 4 dienas, padirmavojo daug žmonių,
išventino 18 klierikų, palikdamas gilų įspūdį visiems.
Žmonių visas dienas buvo pilna bažnyčia. Keistai pasi-
elgė aplinkiniai dvarponiai, kurių apylinkėje gyvena
nemažai. Nei vienas iš jų per visas dienas buvimo vysku-
po neatvyko bažnyčion, nors vietinis klebonas kun.
Jačinovskis juos visus asmeniškai apvažiavęs buvo kvie-
tęs pasitiktų vyskupo. Mat mūsų sulenkėję bajorėliai vis
dar negali dovanoti vysk. Karevičiui, kam jis taip aiškiai
pabrėžė per savo įngresą, kad patsai esąs lietuviu ir pa-
peikė ištautėjusių bajorų ir miestiečių užsipuolimus ant-
susipratusių lietuvių.

KATALIKU KUNIGAI RUSU ARMIJOJE. Ligšiol
veikiančioje Rusų armijoje buvo septyniolika katalikų
kunigų. Dartės nuvyko veikiančion armijon dar aštuoni
kunigai iš Mogilevo arcivyskupijos.

SIDLAVOJE šiemet Silinės atlaiduose, dėl karės au-
dros, maldininkų atsilankė žymiai mažiau, negu kitais
metais.

ZEMAICIU IR SEINU VYSKUPIJU Seminarijose
mokslas dar nepasidėjęs.

Ražančiaus Giesmė.

II.

Jausk ir mąstyk, dūšia mano,
Kaip girelėj Getsemano
Jėzus meldės — praktaitavo
Nedorybių dėlei tavo.

Atsimink, kaip išrėdytą
Ir prie stulpo suvaržytą
Nekalčiausią kūną Jojo
Skaudžioms rykštėms tvojo.

Kiek tai, Jėzau, nukentėjai,
Kad vainiką Tau uždėjo,
O in ranką nendrę davę,
Mušė veidan, spjandė Tavę!

Sunkų kryžių Jėzui deda,
Didžios minios lydi Vadą:
Verkit dukters Jeruzaliaus —
Savo Tėvo bei Karaliaus!

Jau ant kalno ant Galgatos
Jėzus merdi prikryžiuotas;
Trūksta uolos, plyšta žemė
Nuliūdimas saulę temia.

O po kryžium tai Marjajai
Varsto širdį kalavijai!
Veizėk dūšia, kaip jie sminga
In tą širdį sopulingą!

M. Gustaitis.

Suv. Valstijų valdžia kalta už Mexikoje daromas barbarybes.

P. Teodoras Roosevelt, buvęs Suvienytų Valstijų pre-
zidentas pagarsino New York „Times'e", viename iš svar-
besniųjų Amerikos dienraščių, labai įdomų artikulą, užvir-
dintą „Our responsibility in Mexico" — „mūsų atsako-
mybė Mexikoje. "Tame straipsnyje išskaitoma eilė po
prisiega patvirtintų liudijimų apie Caranzos ir Villos
viršaičių ir jų kareivių barbarybes, taipgi išrodyta, juog
prezidento Wilson'o ir jo valstijos sekretoriaus Bryan'o
valdiškas pasielgimas padarė Suv. Valstijas iš dalies atsa-
komomis už baisiausias žudynes, Mexikoje daromas. Ze
miaus pauodame kaikurią to sraipsnio ištraukas.

Instabu, kad kaikurie žmonės žiūri vien į žodžius, ne-
į patį veikimą. Išto ir atsirado tokie Wilsono valdžios
užtarėjai, kurie tvirtina, būk Wilsonas „sulaikęs mus nuo
karės su Mexika" ir „prašalinęs įsikišimą į Mexiką". Tai
yra vien tik žodžiai.

Gi darbai buvę visai kitokie: 1 šios šalies įsikišimas
į vidurinius Mexikos reikalus uždėjo ant mūsų tautos di-
dedelę atsakomybę už visas piktadėjystes, kurias papildė
pergalėtojai (revolucijonieriai); 2 įtraukimas šios šalies į
negarbingą mažą karę su Mexika, karę kuri pradėta be jo-
kio tikslo ir kurią užbaigta taipgi be pasiekimo jokio
tikslo. —

Sakyti, jog mes nekariaujame su Mexika, — yra tai
prastas žaidymas žodžiais. Jokie ketvirta dalis pasaulio
karių taipogi prasidėjo be jokio karės apskelbimo.

Užėmimas svarbaus tos šalies uosto, sumušimas jos
kariumenės ir keliems mėnesiams užėmimas jos teritorijos
jau savaimi reiškia karę. Kitaip kalbant, juk ir Vokietija
gali sakyti neapskelbusi karės Belgijai. Prezidento
Wilsono karė pasibaigė paaukojimu gyvybės kelių Ame-
rikos kareivių ir apie 200 mexikiečių. Tai buvo nors
labai maža, bet tikra karė. Bet to negana. Dar daugiau
blogo mūsų vyriausybė padarė savo abelną taktiką linkų
Mexikos.

Ar sakysim, jog prezidentas Wilsonas įsikišo į Mexikos
reikalus ar juos užstojo ar kitaip, — tai bus skirtumas
vien žodžiuose. Bet faktas yra, kad ačių prezidento Wil-
sono veikimui, o kartais neveikimui ši šalis yra išdalies
kalta už baisiausius prasikaltimus, kokių nebuvę net
Mexikos naminišė karėse.

Kada Wilsonas tapo išrinktas šios šalies prezidentu,
Huerta jau buvo Mexikos prezidentu. Taigi, kad išvengtų
karės ir bereikalingo kraujo praliejimo, prezidento Wilso-
no pareiga buvo pripažinti Huertą Mexikos prezidentu.
Jeigu Wilsonas ištikrujų nenorėjo kištis į Mexikos reikalus
ir uždėti ten savo protektoratą, — jis neturėjo teisės
svarstyti, ar Huerta teisingai tapęs Mexikos prezidentu.

Kada prezidentas Wilsonas atsiskakė pripažinti Huer-
tos valdžią, jis tuom jau padarė žingsnį prie įsikišimo į tos
valstijos reikalus. Tuo gi tarpu jis ir jo sekretorius Bryan
sudėtomis raukomis ramiai žiūrėjo, kaip įvairiuose Mexi-
kos kraštuose Suv. Valstijų piliečiai buvo plėšiami, kan-
kinami ir užmušinėjami įvairių banditų, apsirėdžiusių
kareivių uniforma. Wilsonas su vienos pusės viršaičiais
ilgai prieteliškai tarėsi per savo agentus, kitą gi pusę at-

virai pasmerkė.

Leisdamas per rūbežių lhuosai gabenti iš Suv. Valstijų ginklus, Wilsonas netikėtai rėmė sukilėlius, bet sykiu jiems gvarantavo jų triumfą. Tuomi gi sykiu Suv. Valstijų ginkluotas įsikšimas dar labiau užkenkė Huertai suvaldyti sukilėlius. Savo pasielgimu Wilsonas padarė, juog jis dalyvavo apginklavime sukilėlių, kad jis leido jiems ginklų, kada norėjo ir sulaike, kada užsėmė... Tuomijis padarė Suv. Valstijas sądarininke Mexikos sukilėlių ir atsakančia už anų visus darbus. Prezidentas Wilsonas net įsmaišė i Mexikos naminius reikalus savo pasielgimu sulyg Huertos ir sulyg Vilos su Carranza, ir Suv. Valstijų valdžia teisingai galima kaltinti už visas skriaudas, kurias daro Katalikų Bažnyčiai jos sądarininkai Villa ir Carranza ir anų šalininkai. Kalta Suv. Valstijų valdžia ir už anas baisias barbarybes ir žudynes, kurias papildo jos sądarininkai.

Neseniai prezidentas Wilsonas savo kalboje, laikytoje Swarthmore, Pa., prisipažino jog, „niekur šiame pusrutulyje nėra pakenčiama valdžia, kuri yra sutepta krauju“ ir Mobile'je pasakė: „mes niekad neatleisime nedorybes, nors ir būtų patogu tai padaryti“.

Ir kiekviena kart, kada jis atkartodavo tuos skambius žodžius, vada i leitenantai tos partijos, kurią jis stropiai palaikė, šaltu krauju šaudė minias belaisvių po kiekvienam susirėmimui. baisiausiai kankino turtingesnius piliečius, šimtus ramių gyventojų išvaikė iš namų, plėšė bažnyčias, išniekino šventenybes ir t.t.

Vienu žodžiu, kada tik Wilsonas kartojto, jog, šiame pusrutulyje krauju sutepta valdžia niekur nepakenčiama“, aktyviai jis pagalbejo užimti valdžią tokiu vyriausybei, kuri buvo sutepta daugiau negu krauju. Kiekvienu syk, kada jis sakė, kad jis „neatleisėtų nedorybes, nors tas patogu yra padaryti“, — jis netik atleisdavo, bet atvirai gelbėjo nedorybei ir padėjo užimti valdžią tokiems žmonėms, kurių darbai yra biauresni, negu aršiausių barbarų.

Sinomi nenorių ginti tų pergalėtojų niekadėjų priešus. Nėra užtektinai darodimų, kad nuspresti, kuri iš daugelio fakcijų elgiasi aršiau. Vienas dalykas yra aiškus, jog jos visos elgiasi kabiauriausia. Buvo tikimasis, kad administracija nuveikus Huerta su jo pasekėjais, kuriuos pskaitė blogais žmonėmis, padės galą visokiom piktadarybėm pildomom jų priešų. Tečiaus suvis kitarp atsitiko. Kada kun. Tierney iš New Yorko, visame pasitikėjimo vertas vyras, su kitais dviem džentlemonais atsilankė pas p. Bryan'ą, kad perstatyti baisias niekšystes papildytas Carranzos ir Villos pasekėjų ant nekurių vienuolių, p. Bryan'as atsakė: „Huertos šalininkai panašias niekšystes darė ant dviejų Amerikos moterų iš Iowa valstijos!“

Regima tuomi p. Bryan'as norėjo išaiškinti dalyką ir pateisintf revoliucionierius.

Nereikia čia nei pridurti, kad p. Bryan'as turėdamas tokius faktus, kuriuos lengvai buvo galima pačiam randui, jei būtų norėjęs, iširti, privalėjo nepadengiant vieną barbarybę su kita barbarybe daryti teisybę, bet padedant galą abiem ir pasirūpinti, kad toliau tokios niekšystės neatsikartotų. Daleidžiant, kad administracijai nebuvo jokia priedermė kišties i Mexikos reikalus dėlei vienuolių išnieki-

nimo, tečiaus p. Bryan'o atsakymas tamė dalyke kun. Tierney parodo tiesiok neįtikėtiną jo kietaširdystę akiveidzoje aršiausio pobūdžio kankinimų — toli aršesnių už pačią mirtį ar paprastą žmogžudystę. Rodos negalima nei daleisti, kad koks nors Amerikos valdžios angstas valdininkas neatjaustų visa širdžia tų piktadėjysčių ar nehorėtų reikalauti kapeikiausio piktadėjų nubaudoimo ir pilniausio užtikrinimo nuo atsikartojimo visų tų niekšysčių. Atrodo lyg, kad p. Bryan'as, primindamas niekšystes papildytas vienos fakcijos ant dviejų amerikiečių moterų, norėjo pakurstyti prie tokio jau biauursių ir kitus.

Stai turiau po ranka 13 d. rugsėjo, „El Heraldo de Taluca“ numerį, jame atspausdintas revoliucionierų Carranzos ir Villos manifestas, parodantis kokiomis išlygomis katalikai po jų valdžia galės praktikuoti savo tikėjimą. Šia jo kelios ištraukos: 1. Kada gi katalikų dvasiškija platina doktrinas prieingas tikrojo Kristaus principams, 2. Kad kunigai tarpe sau lygiu mokslu ar mokytesnių už juos negali būt skaitomi tikrai tikinčiais i tas doktrinas, kurias jie skelbia ir kad jie išnaudoja tamsumą neapšvietų žmonių, kad gaudindami juos amžinainomis bausmėmis, daro juos dvasiškijai pavaldžiais ir kad visi žmonės nuo darbininko iki kapitalisto duoda per daug pinigų bažnyčioms ir dėlei daugybės panašių dalykų. — „Uždraudžiama visi pamokslai, kurie kurstys prie fanatizmo“. Uždraudžiama pasninkai ir panašios praktikos, uždraudžiama mokėti pinigai už krikštus, šliūbus ir kitokius dalykus.

Uždraudžiama rinkti aukas bažnyčioje, laikyti mišias už mirusius ir laikymas daugiau kaip dvejos mišios savaitėje. Uždraudžiama klausyti išpažinties ir dėlei to tur būt uždarytos bažnyčios šikiomis deinomis. Valia atdaryt tik nedėlieniomis mišių laike. Galop uždraudžiama daugiau kaip vienas gyventi kunigų Toluca parapijoje ir riekalaujama, kad jis vaikščiodams po miestą būtų grynai pilietiška apsirėdęs, kad jokio ženklo ant jo nebūtų matyt, parodančio jį kunigų esant. Kad kunigas turėtų teisę pildyti savo pareigas taip susiaurintas, turi butinai pasirašyti jog pilnai pritaria toms naujoms reguloms.

Visi mes privalome užjausti Mexikos katalikams dėlei tokio suvaržymo jų laisvės. Tečiaus anaipolt neyra rando priedermė stengtis priversti kitas šalis elgtis pagal mus simpatijas. Tuom labiau randas neturi jokio reikalo padėti kitoms valdžioms elgties prieš tuos didelius principus, kuriuos mes užjaučiame. P.p. Wilsonas ir Bryan'as savo pasielgimais užsitraukė ant savęs neginčyotiną atsakomybę už Mexikos revoliucionierų darbus, pildomus pagal virš nurodytą revoliuciamaciją. Tą jų taktika, žiauriai priešinga kožnam principui tikybinės kamsvės. Ji riekalauja net, kad kunigas viešai nedėvėtų kamzules su augšta apikakle, o rasi net juodo sirduto — kuri neleidžia bažnyčiose rinkti aukas naminėm misijom.

Bet šitos regulos — tai tik vienas iš daugelio papildytų boteisų. Katalikų mokyklos beveik visur Mexike uždarytos, mokslo institucijos apiplėštos, knygynai, astronomijos ir kitoki mokslo dalykai sunaikinti. Kunigai ir vienuolės šimtais ištremti ir nekurie kunigai užmušti, o vienuolės išžaginta.

Antvyskupis Blenk iš New Orleans, kun. Tierney, „America“ savaitraščio redaktorius, kun. Kelley, Katali-

ku Bažnyčios Praplatinimo Draugijos prezidentas, tos jau draugijos vienas direktorių p. Petry, Meksikos vyskupas, kurio vardą užtyliavo dėl atargumo, kad jis nepapultų į bereikalingą klatni, — visi jie atsilankė pas mane Chicagoje; gi aš mačiau ir daugiau kunigų, ir pabėgėlių iš Meksikos kaip kunigų, taip vienuolių ir pasaulinių žmonių. Jų tvirtinimai, po prisieka suteikti man, parodo, jog padėjimas ten stačiai pasibaisėtinis, už kuri, reikia atsiminti, pp. Wislono ir Bryano pasielgimas užtraukė iš dalies ir ant šios šalies atsakomybę.

Paveizdan, Antvyskupis Blenk suteikė man afidevitą (prirodymą ant rašto po prisieka) Basųjų Karmelitų vienuolių perdėtinis iš miesto Queretaro. Ta vienuolė aiškiai nurodo iš savo pačios prityrimo, kaip revoliucionierių kareiviai išniekino bažnyčias, įjodami į jas raiti, išbarstydami Svenčiausią Sakramentą ir net mėtydami jį į arklių pašarą; kaip revoliucionierių kaikiuriose bažnyčiose laikė „pasityčiojimo mišias“ ir dirbo kitokias niekšystes, kurių negalima net paminėti delei jų biauromo. Jie elgėsi visai taip, kaip raudonieji teroristai kad elgėsi Paryžiaus bažnyčiose laike Prancūzų revoliucijos. Taip, paveizdan, šv. Antano bažnyčia Aguascalientes'e tapo pavesta į valdišką salę; šv. Juozapo bažnyčia Quaretar'o e ir didelis Karmelitų vienuolynas bei liceumas Kriksčioniškų kaunų Brolių — visa buvo sukonsfikutuota, apiplėšta; kaip bažnyčių nuosavybės buvo atiminėtos, archivai sudėginti ir vienuoliai bei vienuolės ištyti taip kaip stovėjo, neleidus jiems net pasiimti reikalingiausių drapanų ar malda knygų.

Vienuolių perdėtinė tvirtina mačius savo akimis vienuoles revoliucionierių kareivių išzagintas. Vienas jų atrado savo namuose, kitas ligonbučiuose ir gimdovių prieglaudose. Ji matė kareivius, apsirėdžiusius arnotais, stulomis ir kitokiomis bažnytinėmis kunigų drapanomis ir laikančius rankose taures. Jų moters apsilvikiusios albos, kamžomis ir tam panašiai, o drobinius taurių uždaugalus varto jant kaip nosies skaras.

Ji matė bažnytinis pakonsekrutuos indus suprofanuotus įvairiausiai būdais. Ji aprašo susitikimą su septyniomis vienuolėmis, kurios tapo kareivių išzagytos ir kurias ji nusiuntus į gimdovių namus. Jos tiesiog pasigallėjimo vertės, įpuolusios net į aimaną taip toli, kad skaito savos žuvusiomis, prakeiktomis ir keikia savo gimimo dieną. Ji aprašo, kaip pati su vienuolėmis pabėgo iš Queretaro ir kaip jos turėjo slapstyti namuose, kad išsisaugoti kareivių, kurie norėjo jas nusiimti ir barakas. Ji nupiešia, kaip sunkiai turėjo kasdien elgtauti maisto, kad užlaikyti 24 valas vienuoles, su kuriomis ji spėjo pabėgti.

Chicagoje, — sako toliau p. Rooseveltas — mačiau Pasijonių kongregacijos prancūzų kunigą Dominiką Fournier, kuris kažtik pabėgo iš Meikos su dviem išpanais klierikais. Jis atbėgo iš miesto Toluco be jokio daiktelio prie savęs, neturėjo net rožančiaus. Jis ir jo klierikai pasasakojo man apie savo patyrimus Toluca mieste. Bažnyčios ir tikybos namai apiplėšti, o kareiviai su moterimis tose bažnyčiose priešais ir apie altorius dirbo šlykščiausiausia orgijas. Vienas pasaulinis tos kongregacijos brolis, Mariano Gonzales, norėjo išgelbėti kaikiurios bažnyčios šventus daiktus. Revoliucionieriai jį apkaltino plėšime rando nuosavybės ir sausūdė 22 d. rugpjūčio kieme kalėjimo, kur kun. Fournier ir kiti kunigai, taipigi du minėti klierikai buvo uždaryti. Jie ten išlaikyti buvo 16 dienų

ir paskui paleisti, kaip stovai.

Kita mergaitė iš Toluca rašo ištremtą savo kleboną, kaip tapo išvytas tos vietos vyskupas, kaip visos katalikų labdarybės įstaigos, pavargėlių prieglaudos išdraskytos, išplėšta. Bet liudniausia to laiško dalis, kur mergaitė klausia savo dvasiško tėvo rodos, kad ar negeriau jai nusizudyti, negu papuliti į nedorėlių rankas ir būti išbiaurinta. Taigi mergaitė, kuri buvo pasišventus labdarybės darbams, šiandien turi papildyti pažudyste, kad išvengs baisaus pažeminimo, kuri tokia daugybė Meksikos moterų, šimtai vienuolių per kelis pastarus mėnesius nukentėjo nuo galvažudžių armijos. Ar gali bent vienas vyras perskaiteis tą laišką, neužsidėjęs apmaudu ir pasibiaurėjimu? O mes, amerikiečiai turime atsiminti, kad prezidento Wilsono ir sekretoriaus Bryano pasielgimai, paremianti Villos pasekėjus, padarė ir mus kaltininkais tokių niekādėjysčių.

Aš turiu daugybę laiškų ir afidavitų, parodančių tokias baisias torturas, papildytas revoliucionierių ant katalikų, kad negalima spaudoje nei minėti. Vienas afidavitas yra nuo Danieliaus Loweree, amerikiečio sūnaus ir Gvadalarjo seminarijos chemijos profesoriaus. Tarp kitko jis aprašo, kad 21 d. liepos šimtas kunigų iš to miesto ir apylinkės tapo pasodinta kalėjiman, kuomet katedra panaudota barakams.

Zakatecas'o katedros kanauninko, Jose Maria Vela, afidevitas apreiškia, kaip konstitucionalistai nušovė kunigą Velarde, kaip 23 kunigai tapo surinkiti į krūvą ir įsakmu plėšiko Villos pareikalauta iš jų užmokėti milijoną pesų į 24 valandas laiko arba būsią sužaudyti. Komitetas, susidaręs iš kunigų, vaikščiojo po visą miestą iš stubo į stubą, maldaudami pašalpos ir priimdami net po peną nuo vaikų. Galop geri žmonės sudėjo kelis šimtus tūkstančių pesų, ir kunigai tapo paleisti ir galėjo pabėgti be jokio daikto ar savasties. Dabar 17 tų kunigų yra El Paso'e. Jų visų vardai pažymėti dokumentuose.

Viena mergina tapo išzaginta šalimame kambaryje, kur tie 23 kunigai buvo uždaryti.

Jezuistas kunigas Mykolas Kubicz, kurio tėvas buvo Vengrijoj gydytoju, savo afidevite pasakoja, kaip baisiai jį prikanikinta, reikalaujant iš jo pinigų. Kareivis, parvardžiuojamas Baca, iššovė iš revolverio akyveizdoje pulkininko Fierro, užmetė ant kunigo kaklo iš arkljo asutų virvę ir smaugė jį, pakol neteko nuovokos. Kada kunigas atsipeikėjo, Baca iššovė palei jo galvą ir reikalavo pasakyti, kur jezuitai laiko užkasę savo turtus. Atsakius, jog jezuitai neturi užkasę jokių turtų, kunigą vėl pradėta smaugti, kol jis neapalpo. Tos torturos buvo atkartotos trissyk.

Kiti afidevitai taipogi parodo daugelio kunigų kankinimą, nužudymų kun. Alba, Cabra parapijos klebono, nužudymą Tulos parapijos klebono ir vikaro, taipgi kapelio, rektoriaus ir vice prezidento Kriksčionių Brolių Kolegijos.

Visa tai yra vien tik maža dalis didelės daugybės faktų, naudingų prezidentui Wilsonui ir sekretoriui Bryanui, jei tik panorėtų juos peržiūrėti. Juose kalbama apie katalikų persekiojimus. Bet tai tik todėl, kad Meksikoje didžiama tikinčių žmonių yra katalikai. Aš tokias niekšystes lyginai aiškiai nupieščiau, jei katalikai panašiai padarytų su laisvamaniais, protestonais, ar masonais. Jeigu mes ir neturėtume atsakomybės už jas, aš visgi negaliu suprasti, kaip kuris nors amerikietis gali apie jas skaityti be apmaudo ir pasibiaurėjimo. Taip kaip dabar dalykai stovi prie mūs apmaudo ir gėda turi būt prikeręta; nes prezidento Wilsono ir p. Bryano taktika daliniai užtraukė ant šios šalies atsakomybę už pasibaistinas piktadėjystes, papildytas Meksikoje.

Žinios iš Europos Kares

Vokiečiai paėmė Lodžių. Oficialės telegramos iš Berlyno pasijustos per Londoną praneša, kad Lodžius — centras dviejų pastarų savaitių įirtusių mūsų pateko į vokiečių rankas nedėlioje, 6-ą d. gruodžio. Rusai nukentėję didžiausius nuostolius stengdamiesi prasimušti kelią atsitraukimui.

Per tris pastaras dienas — ketverge, pėtnyčioj ir subatjoj—vokiečių armija rusų Lenkijoje su didžiausia energija ir sustiprintomis spėkomis vare ataką ant rusų. Dabar jie stumiamis išnauro ant Varšavos ir tikisi lengvai ją paimsią. Jau verda pašėlusis kova Lovičiuje. Gelžkeliai tarpe Lovičiaus, Kališo ir Poseno—vokiečių kontrolėje. Taigi lengvai jiems eisią atgabenimas Lenkijon daugiau kariumenės, ginklų ir maisto. Vokiečiai butinai nori dasigauti lenkų sostinėn, kur jų kariumeniai būtų žiemą patogii stovyklė.

Lodžius stovi už 75 angl. mylių nuo Varšavos, turi tokią jau maždaug reikšmę Lenkijai, kaip Manchesterio portas Anglijai. Jis stovi prie gelžkelio tiesiog vedančio Varšavon, vienas didžiausių pramonės miestų Rusijoje, su 415.604 gyventojų, kurių skaičius auga su nepaprastu spartumu, kadangi 1960 mete ten buvo gyventojų tik 33.000.

Lodžius buvo užimtas vokiečių pradžioje karės Lenkijoje, bet rusai išstūmė priešus iš Varšavos, atsiėmė atgal ir Lodžių. Pora savaitių atgal verdupt pašėlusiai kovai Lodžiaus apylinkėje, rusai buvo apsupę vokiečius ratu, iš kurio rodos jie jau negalėjo gyvi ar liuosai išeiti. Tečiaus aimaningame bagnetų mūsųje vokiečiams pasiekė persilažti per rusų eiles. To pasekme jie greit sudrūtino savo pozicijas ir užatakavo su d'ele pasekme ant rusų.

Pėtnyčioje ten ėjo baisiausia bombardacija — vyriausia už pasisavinimą žydu kapinių miesto apygardoje. Tos kapinės kelis syk buvo perėjusios tai į vienos tai į kitos kariaujančių armijų rankas. Galop pristigo ir rusams ir vokiečiams amunicijos. Tada svertasi bagnetų ir revolverių. Baluti priemiestie tapo visiškai išdeginatas patrankų šūviais, lyginai kaip ir tris kiti artimiausi kaimai. Pačiame Lodzjuje sunaikinta 50 namų ir katalikų bažnyčia, sugadinta gazo stetis. Užmušta 38 ramių gyventojų ir 200 suzeista. Koki kariumenių nuostoliai čia buvo toje žmonių skerdynėje—kol kas nežinia. Galima daleisti, kad labai dideli, nes pereitos savaitės telegramos skelbė, jog vienų tik vokiečių mūšiuose apie Lodžių žuvę 100.000 kareivių.

Rusų kariumenėje ties Lodzium mūšiuose žuvo lietuvių kunigaikštis Mikalojus Radzivilas, 36 metų amžiaus — dragūnų pulko kapitonas.

Vokiečiai mėgina apsupti rusų armiją. Pranešimai iš Londono tvirtina, kad po Lodžiaus užėmimui vokiečiai pradėjo ataką ant Lovičio. Smarkus mūšiai eina apie Piotrakovą ir Ilov'ą. Abu tie miestai stovi ant vyriausių gelžkelių, vedančių lenkų sostinėn. Vokiečiai iš visų pajiegų stengiasi apsupti rusų armiją iš abiejų pusių; ar tas jiems pasiseks, sunku atspėti. Jei rusai neįs tengtų vokiečių bangą Lenkijoje sustabdyti, tai

galima tikėtis paantrinto vokiečių atsilankymo ir mūsų jau didelia dalia išnaikintoje tėvynėje.

Rumunija nusprendus eitis sanjungiečių pagalbon. Geneva per Londoną, 6-ą d. gruodžio „Journal de Geneve“ laikraštis paskelbė telegramą gautą iš Bucharesto, kurioje pranešama Rumuniją galutinai nusprendus išeiti karėn sanjungiečių pagalbon. Tik nenutarta da kokių laikų Rumunija stos karėn, kadangi daugelis tos šalies piliečių nor išvengti žimos batalijos. Kariški žinovai spiria valdžią neatidėliojant imti dalyvumą Europos karėje, aiškindami Serbiją būsiant nuveikta iki pavasariui. Bulgarijos padėjimas kol kas abejotinas.

Pasak telegramų iš Londono Turkija turi sutraukus Adrianopolyje 250.000 kareivių parengtų tuojaus stoti i kovą. Sprendžiama, kad Turkija stengiasi prikaltinti Bulgariją prisidėti po teutonų pusei, arba leisti turkų armijai per pietinę Serbiją, kad galėtų susijungti su austrais. Jei Bulgarija duos turkams liuosą kelią i Austrija, tada didelės jų armijos lengvai galės būti persiunčiamos i Prancijos ir Rusijos mūsų vietas, kur jų labiausia prireikės. Už tą leidimą Bulgarijai žadama dnoti Pietinę Serbiją ir Makedonijos dalį. Bulgarija nors neapkenčia Serbijos, tečiaus kol kas prijaučia labiau sanjungiečiams nei Austro—Vokiečiams. Kurion pusėn galų gale ji nukryps—parodys ateitis.

Rusai bombarduoja Kriokavą. Iš rusų štabo Galicijoje ateina raportai 6-ą d. gruodžio, kad rusų armija pasekmingai bombarduoja Kriokavą. Bet tokios žinios kartojama mažne kasdieną jau kelinta savaitė. Przemyslio garnizone siaučianti kolera. Skelbiama rusus laimėjusius apie Cestakavą.

Vokiečiai ir rusai prieštarauja vieni kitų žinioms. Kuomet vokiečiai giriasi nepaprastais pasisekimais ant rusų armijos, Petrogrado oficialės telegramos svvis priešingas žinias apskelbia.

Sako, juokingi yra vokiečių tvirtinimai, būk jie nugriebė didesles daugybes rusų belaisvių, kanuolių ir mašiničių patrankų. Armijos mūšėsi be perstojo, tad sunku apskayti koki buvo vienų ir kitų nuostoliai. Iš tos priezasties, sako tas jau raportas iš Petrogrado, negalima išpublikuoti oficiali užginčijimą, kadangi generalis štabas rūpestingai saugojasi nuo suteikimo net mažiausios naujienos, kuri nebuvo patikrinta. Vokiečių gi apskelbimas, būk jie nepralaimėję nei vienos kanuolės mūšiuose Lenkijoje yra nekas daugiau, kaip gyvas melas, kadangi visiem žinomas faktas, jog tik palei Brzesiną — netoli Lodžiaus rusų armija paėmė jų 23 kanuoles ir neapsakytą daugybę grobio. Kaslink vokiečių karės belaisvių, yra žinia, jog 10.000 tik vienoje vietoje jų perėjo į rusų pušę.

Vokiečiai vienok nieko nesigarsina nei apie amunicijos sandėlius, kuriuos jie sudegino, nei apie savo paliktas kanuoles miškuose, kurias rusų armija nuolat užaina. Taipgi vokiečiai paslapia savo nuostolius, kuriuos jie

nukentėjo lapkričio mūšiuose, nors akvėni liudytojai tvirtina, jog niekad kovos laukas nepersistatė tokiu baisiu reginiu, kaip ant to kelio, kuriuom vokiečiai atsitraukė Strykow'o linkui. Kai kuriose vietose, kur rusai atakavo vokiečius, pastarųjų užmuštų lavonų eilės tiesės nežemės, kaip po tris pėdas augščio. Visi apielinkės gyventojai buvo sušaukti padėt laidoti vokiečių užmuštuosius ir apvalyti kovų laukus.

Kelios vokiečių divizijos taip pragaištingai nusikamavo, besistengiant jiem persilaužti per rusų eiles, jog jos visiškai išnyko iš fronto.

Kova be pasigailėjimo. Vienas korespondentas rusų su vokiečiais muši ties Lodzium taip aprašo:

Išsisukimas iš slastų, kuriuos jiems buvo užtaise rusai, ir paėmimas Lodziaus vokiečiams nepigiai atsiėjo. Pilnos tranšėjos durklais subadytų jų kareivių, taipogi visi laukai Lodziaus pylinkėje nukloti jų lavonais, parodo, kad rusai juos čia priėmė labai nemėilingai. Ir isties, Lodziaus mušis buvęs vens iš baisiausių pasaulio istorijoje. Pasigailėjimo ir mielaširdystės jokios čia nebuve. Apie paėmimą prieš nelaisvėn čia niekas negalvojo. Kiekvienas buvo užsidedęs pragarišku kerštu ir, kur tik galėjo, stengėsi kuodaugiausiai savo priešų išžudyti.

Vienas vokiečių pulkas, kuris turėjęs prasimušti pro rusų eiles iš Tušino i Brzezanau (netoli Lodziaus), tapo visiškai sunaikintas. Neoficiališki raportai kelbia, kad vokiečiai Lenkijoje paržudė du trečdaliu savo armijos ir apie 90 nušimčių apicierių. Vien tik pro Kijevą nugabenta Rusijos gilumon nelaisvėn 130.000 vokiečių kareivių ir 2.500 apicierių.

Rusų nuostoliai ties Lodzium, esa, buvę nemažesni už vokiečių. Rusų pulkai po kelis syk buvę apmainyti: išmusus vienus, jų vieton stodavę kiti ir tt. Rusų valdžia, sakoma, net bijanti savo nuostolius paskelbti visuomenei.

Armija, ėjusi pagelbon rusams, sumušta. Iš Berlyno gruodžio 7 d. paskelbta žinia apie antrą didelį rusų nepasisekimą Lenkijoje. Sumuštiems ties Lodzium rusams pagelbon skubinosi stipri armija iš piet-ryčių. Bet ties Plocku netikėtai tą armiją užklupo Vokiečių—Austru armija ir baisiai ją sumušė. Nukentėję milžiniškus nuostolius rusai pradėję betvarkeje bėgti atgal. Vokiečiai juos nusivijo 30 mylių Lenkijos gilumon.

Sv. Tėvas prašo laike Kalėdų pertraukti karę. Sv. Tėvas Benediktas XV kreipėsi i kariaujančias valstijas, prašydamas kad bent laike Kalėdų švenčių sustabdytų kraujo praliejimą.

Ar Jo Sventenybės kilnus užmanymas bus išpildytas, sunku tikėti.

200.000 austrų pasiūsta Italijos pasienin. Gruodžio 6 dieną Italijos premieras ministerių posėdyje išsireiškė, kad Italijai reiktų prisidėti dabartinėn Europos karėn. Ant rytojaus Italijos pasienin jau buvo pasiūsta 200.000 austrų, kad apsisaugojus nuo italų užpuolimo.

Karalius Petras veda serbus. Londonas, 7 gruodžio. Telegramos iš Nišo skelbia, jog Serbijos karalius, kuris delei nesveikatos visą šalies valdžią laik-

Generolas Joffre, vyriausias prancūzų kariumenės vadas.

niai buvo pavedęs savo sūnui, dabar pats paėmė serbų armijos pyriausią komandą ir keliose vietose nuveikė austrus.

270.000 rusų pas Krokavos vartus. Hagar, 7 gruodžio. Rusų armija iš 27.000 žmonių, bulgarų generolo Radko Dimitriev vedama, prisiartino prie Krokavos miesto, senosios Lenkų karalijos sostinės, ir pradėjo bombardavimą iš pietų pusės. Gyventojai, kurie tik gali, skubiai apleidžia miestą.

Rusai sumušė turkus. Petrogradas, 7 gruodžio. Iš Tifliso gauta žinia, jog Turkijos—Persijos pasienyje rusų kariumenė laimėjusi 3 dienų kovą su turkais. Sumušti turkus rusams pagėibėjo vietiniai gyventojai—armenai.

Tuo pačiu laiku iš Konstantinopolio pranešama, jog turkai nuveikę rusus Batumo apylinkėje ir užėmę miestą Keda.

500 miegančių prancūzų kareivių išžudyta. Londonas, 5 d. gruodžio. 500 prancūzų kareivių miegojo Lampernisse'o bažnyčioje, penkias mylias astu nuo Dixmude'o—Kokiu tai nežinomu būdu dasigavo i bažnyčios bokštą vokiečių šnipas ir iš čia tam tikrais šviessos ženklais davė signalus vokiečių artilerijai. Toji bere-

gint paleido iš patrankų ugnį ant bažnyčios, ir visus 500 prancūzų kareivių sudraskė į gabalius exploduojančios šrapnelės. Beto užsidegė šiaudai, ant kurių kareiviai gulėjo ir bažnyčia.

Anglai rengiasi užpulti vokiečių laivyną. Berlyne gauta žinia, kad 40 anglų ir prancūzų tvirtėsiu laivų pasirenge užpulti vokiečių laivyną, kuris stovi pasislėpęs tvirtai apginkluotame Kiel kanale.

Prancijos randas grįžta Paryžiu. Bordeaux, 5 d. gruodžio. Prancūzų administracija, kuri vokiečiams tebesiartinant linkui Paryžiaus, persikėlė į miestą Bordeaux, dabar pradeda grįžti senojo sostinė. Parvyko jau ministerijos sąnariai ir tikimasi pagrįžiant ne vėliaus, kaip už savaitės prezidentą Poincare. Regima, Paryžių vokiečių užpuolimo pavojus jau nebegresia.

„Goeben“ laivas sudaužyta. Telegramos iš Paryžiaus į Havas agentūrą apreiškia, kad vokiečių skraiduolis „Goeben“, Turkų rando nupirktas, nukentėjęs didelius nuostolius mūšiuose tarp rusų su turkais, Juodojoje jūroje. „Goeben“ a“ užgavo penkiolika rusų granatų kurios užmuše 126 matrosų. Sakoma, kad trečdalis „Goeben“ matrosų yra vokiečiai, o kiti austrai. Visi užmuštieji palaidota vokiečių ambasadoriaus Konstantinopolin vasaros rezidencijos sode. Thesapia'e, ant Bosforo. Rusų žuvę toje kovoje 33 ir 25 sužeisti.

Ostendas po kanuolių ugnia. Londonas 7-ą d. gruodžio korespondentas iš Dunkirko į „Daily Chronicle“ rašo—kad Belgijos pajūrio miestas Ostendas dega—nežinia ar nuo anglų bombardacijos ar vokiečiams tyčia jį padegus. — Ta žinia paduota oficialinai presos biūran išėjo nei patvirtinta nei užginta. Tad galima ją priimti už teisingą, kitaip presos biūras būtų jos neperleides.

Ir Serbaigiriasilaimėjimais. Niša per Londoną, 6 d. gruodžio. Serbijos karės biūras paskelbė šitokią raportą: Ant viso fronto serbu armija laimėjo. Visur austrai tapo atmušti. Męs paėmėme du generolus, 16 apicierių, 2400 kareivių ir daugybę grobio. Viename mūšyje mūsų frontas paėmė keturias priešų baterijas.

Sanjungiečių armija, pasak raportų iš Paryžiaus, laimėjus įvairiuose punktuose ant savo priešakinės linijos keturias dideles batalijas. Belgijos Flandruose, tarpe Dixmudo ir Ypres, Britanijos artilerija sunaikino vokiečių lauko fortą. Prancijos Flandruose nuolatine prancūzų šūvių ugnis privertė vokiečius galutinai apleisti Vermelles, netoli Bethune ir La Bassee. Sampanijoje prancūzų kanuolių šūviai visiškai nugalėjo kaizerio baterijas.

Netoli Varennes, 16 mylių nuo Verdun'o, prancūzai nušildė kiekvieną vokiečių kanuolę.

Si savaitė prasidėjo sanjungiečių armijoms su geresnėmis pozicijomis Flandruose, negu jie buvo kada nors laimėjo viso mėnesio mūšiuose. Didelis žingsnis pirmyn prancūzų armijos buvo padarytas į rytus nuo Argonne, kur mūšiai diena iš dienos eina smarkyn.

Dešinysis generolo Joffre armijos sparnas ištrauktas sunkion batalijon su vokiečiais dviejuose svarbiuose

frontuose — viens prieš Metz'a, o kitas prieš Srtazburgą

Alzacijos miškuose kelios vokiečių tranšėjos liko prancūzų paimtos. Visi vokiečių atsišaudymai tapo čia atmušti. In Vakarus nuo Altkiroho abi armijos kol kas tebesigalinėja; apie Muelhausen'ą einanti viesulinga kova, tėčiaus oficiališko pavirtinimo apie tas kovas trūksta.

Ant Rheimso tebelaksto šrapnelės. Londono „Daily Chronicle“ korespondentas, apkeliavęs visą karės frontą palei Rheimsą, tvirtina, kad bombardacija iš vokiečių pusės mas mieste dar nesiliauja. Kad laike jo lankymosi Rheimse šeši gatvešlavėjai tapo užmušti vokiečių šrapnelės. Pasak to korespondento raporto, Rheimsas neesąs taip baisiai išnaikintas, kaip jo apielinkėse kiaurai išdeginti, vokiečių sosto įpėdinio armijos kaimai ir miesteliai. Rheimso katedra neperstato tokio nykaus griuvėsio, kaip Ypres'o rotušė. Sako, žiūrėjau ar nepastebėsiąs kokios nors provakacijos bombardacijai, bet niekur jokio ženklų. — Bombardacija — gi vienok nesiliauja. Rheimsas patogiausias bombardacijai miestas, jis atviras iš visu pusių — nei apdrūntas nei užimtas. Prancūzų kariumenė tebestovi savo apkasuose už dviejų ar trijų mylių nuo miesto. Korespondentas atsižinojęs nuo rimto Rheimso gyventojų, kad 1000 ramių piliečių tapo užmušta per tris mėnesius, laike ankstybesniųjų Rheimso ir jo apylinkių bombardacijų.

Kasdieną po 20.000 Austrijos ir Vokietijos kareivių žūva. Telegrama iš Kopenhagino į Londoniški „Times“ praneša, jog pagal tam tikrus ištyrimus, apskritu skaičium laike keturių mėnesių dabrtinės Europoje karės kasdien žuvę po 20.000 kareivių Vokietijos ir Austrijos armijoje. Paskiausiam vokiečių užmuštųjų surašė randama 13.721 apiciero vardai, viso gi jų armija netekus 658.483 užmuštais. Ton skaitlinen neįeina pirmiausi Wurtembergo, Saxonijos ir Bavarijos užmuštųjų surašai.

Bavariečiai panešę labai sunkius nuostolius su 9000 užmuštais iš 13.000. Viens regimentas iš 3000 kareivių neteko Flandruose 1600 vyrų, įskaitant ir kelis generolus.

Turkų kareiviai breda per upę.

Trumpos žinutės iš karės.

— Petrogradas, 6 d. gruodžio. Turkijos skraiduolis Hamidiet užėjo ant plūduriuojančios minos ir sugrižo bejėgis Konstantinopolin. Taipgi rusų karės laiva paskandinę šešis paprastus turkų laivus, gabenančius karės reikmenis.

— Iš Berlyno Kolonijon pravesta karės reikalams aštuoni viršaus gežkeliai. Ta guvi sistema pavirto dabar vyriausiu strategikos gežkeliu visame pasaulyje.

— Serbijos armijoje užmuštųjų ir sužeistų kareivių vietas užiminėja moters. Daug moterų lavonų atranda tarp užmuštųjų kareivių, Kalubara upės apylinkėse. Austrijos komanduojęs fe dmaršalas sako, kad serbai pašaukė po ginklu senus vyrus ir vaikus. Tie kovoja su didele išverme.

— Prancūzų generolas Joffre persergejo savo karo ministerija, kad nesiųstų veikiančiom armijon kareiviams margų šalikų, pirštinių ir megstinių kepurii, kadangi jų aiškumas lengvai pastebimas priešų, taigi tokie daugspalviai skaidrūs kareivių drabužiai karės laike labai pavojinga dėvėti. Jis pataria moterims megzti vien tik neaiškių spalvų kepurės ir šalikus— kai pilkus ir tamsiai mėlinus, toki toli neužtėmytini.

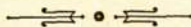
— Vienas prancūzas apicierius rašo juokodomas iš vokiečių kariumenės, tik per šešiasdešimt sieksnių atstu nuo prancūzų. Girdi, mūsų virtuvės kvapnsni sukelia vokiečių pilvuose dieglius. Vakar ir mūsų tranšėja buvo imesta raštelis su sekančiais žodžiais: „Mūsų stovime čia gana ilgai, bet naktį ateisime pasimt maisto“.

— Ateikit, meldžiame, butinai ir juo daugiau, tuo linkemiau, atsakėme; duosime jums šampano.

Tą naktį keturiasdešimt šeši vokiečiai išblyškę, pusegyviai nuo bado prisliauzė ir mūsų pozicija ir su tokiu gardumu valgė trijų savaitių seną mūsų duoną, lyg kad skaniausią kepsnį. Mūsų juos pavaišino me ir šampanu?

— Cili pakraščiuose vokiečių laivas paskandinė Anglijos garlaivį „Charcas“, pirm visus žmones iš jo išsodinęs ant kranto.

— Telegramos iš Paryžiaus skelbia, jog Rusija pasiuntusi Serbijai pagelbon 15 pulkų kariumenės ir daug amunicijos.

Amerikos Naujienos.

Audra pridirbo daug nuostolių. Sios savaitės pradžioje visu Atlantiko pakraščiu sjautė smarki audra su lietu, padarydama daugiau negu už milijoną dolerių nuostolių. Ypač daug nuo audros nukentėjo Atlantic City ir kiti pajurio miestai. Bet ji ir daug gero padarė kaimuriams Penssylvanijos miesteliams, kur nuo seniai jautėsi didelis vandens trukumas.

Paskutinė Kongreso Sesija. Washington, 7 gruodžio. Šiandien atidaryta paskutinė šių metu

Kongreso sesija. Sios Kongresas, apart daugelio kitų svarbių reikalų, turėsias priimti sekantiems metams biudžeta, kuris apskaitytas suvirš bilijonu dolerių (\$1.090.775.-184). Laivyno ir armijos reikalams sekantiems metams skiriama 256.421. 357 dol.

Amerika ginkluosis. Washington, 7 gruodžio. Kongresan įnešta bilius, reikalaujantis paskirti 7.000.000 dolerių viršaus šalies apsaugojimui.

Teisme nušovė 2 žmogų. Cashmere, Wash. Vietinio teismo rumuose buvo nagrinėjama byla tulo piktadario už užpuolimą ant 10 metų mergaitės. Mergaitės tėvas, pamatęs piktadarį, nesusi laikė iš keršto ir paleido jį du revolverio šūviu. Vienas šūvis pataikė piktadariui, o kitas paguldė ant vietos vieną iš prisaikintųjų. Soviekas pats pasidavė į policijos rankas.

Uždraus moterims šinkuotuz baro smuklėse. Camdeno, New Jersey valstijoje, miesto valdyba rengiasi uždrausti moterims šinkuoti svaiginančius gėrimus smuklėse, tiek už baro, tiek šalimuose kambariuose. Tam tikri inspektoriai vaikščios per smukles, tyrindami ar kur nelaužoma tos naujos tiesos. Jei tik užtikis kame nors moteris už baro ar gretimuose kambariuose prie šinkavimo svaiginančių gėrimų, tai tokioms smuklėms bus atimti leidimai (laisniai). Kaimurie laikraščiai paskelbė, kad ir Penssylvanijoje rengiama nauji įstatymai, uždraudžianti moterims užsimiti alkoholiaus prekyba.

Philadelphijoje Baldwin Locomotiv Works Co. pradėjo po keturias dienas įsvaitę dirbti. Gavo mat milžiniškus užsakymus iš Rusijos ir Prancijos karės reikmenims.

MEXIKA.

Nauja Meksikos revoliucija. Iš El Paso, Tex. Pranešama Meksikoje iškilus naują revoliucija. Jos vadais pažymima du generolai Salazar ir Campa. Jie turi po savim didelę armiją Chihuahue ir pasirengę užtakuoti Villos garnizoną Casas Grandes'e, strategiškame punkte, 130 mylių atstu į pietvakakarius nuo El Paso. Revoliucionieriai pasmerkia lygia dalia Carranzos kaip ir Villos valdžias. Pastarasai kol kas ankštame susinešime su Zapata.

Carranza pasisavino \$50.000.000. El Paso, 7 gruodžio. Cia gauta žinia, jog Vera Cruz'e generolai Blanco ir Gonzales suėmė ir įkišę kalėjiman Meksikos „prezidenta“ (buvusį revoliucionierių vada) Carranza už tai, kad jis iš Vera Cruz'o maitinyčios pasisavinęs 50 milijonų dolerių šalies pinigų.

Carranza su sau panašiu plėšiku, Suv. Valstijų paremiamas, nuvertė prezidento Huerto valdžią ir, kaip daugelyje Amerikos laikraščių buvo skelbiama, turėjęs Meksikoje įvesti „ideališką“ valdžią. Bet dabar pasirodė, kad tu šalies „išliuosuotojų“ vienatinis idealas — tai prisigrobimas sau kuodaugiausiai svetimo turto,

Iš musu naujokynių Amerikoje.

MASPETH, L. I., N. Y.

Pereitą ketvergą, lapkričio 26 d., vietos lietuviai apvaikšėjo „Lietuvių Dieną“. Ryto 9 valandą bažnyčioje buvo atlaikytos mišios už žuvusius karėje mūsų brolius. Po mišių klebonas kun. A. Milukas pasakė gražų, tai dienai pritaikytą pamokslą.

Po mišių iš bažnyčios visi parapijiečiai susirinko pobažnytinėn svetainėn. Čia buvo kalbama apie šios dienos tikslą ir apie pašalpos reikalingumą nukentėjusiems nuo karės mūsų broliams tėvynėje. Bažnytinis choras labai puikiai sudainavo keletą tautiškų ir šiaip lietuviškų dainelių.

Po ilgam pasikalbėjimų ir įvairių sumanymų apsvartymų, susirinkimas vienbalsiai priėmė šias rezolucijas:

1. Mes trokštame kuoplačiausios Lietuvai autonomijos, jos etnografiškose ir istoriškose ribose.
2. Kad paliausotos iš po trijų ponų (vokiečių, lenkų ir rusų) Lietuvos žemės sudarytų vieną politišką kūną, kuris valdytųsi teisių kodeksu, pamatu kurio būtų Lietuviškas Statutas ir konstitucija paremta ant katalikiškos religijos, mūsų visuomenės religijos.
3. Išreiškiami norą, kad mūsų žinovai pasirūpintų išleisti Lietuvišką statutą mūsų prigimtoje kalboje.
4. Kad sujungtos Lietuvos žemės sykiu su Latvija sudarytų vieną federatyvišką Lietuviškai—Latvišką valstiją, kurios pajūris apimtų Karaliaučiu—Ryga.
5. Kad Lietuvos piliečiai turėtų visuotinio lygaus balsavimo teises ant pavyzdžio Šv. Valstijų.
6. In Lietuvių konferencija, šaukiamą Londonan, ir į Tautų Kongresą mes įgaliojame (prie Lietuvos centro paskirtų asmenų ir Chicago Seimo įgaloto p. J. Gabrio) pralotą Prapuolenį, Ryme, ir kun. Skrypką iš Chicagos.

Nutarta, kad išrinkti kolektorai vaikščiotų po stubas, primindami Lietuvos pašalpai aukų.

Susirinkimo pabaigoje čia jau svetainėje padaryta kolektas tarp susirinkusiųjų. Surinkta iš viso 34.50. Žymėsnės aukas davė šie asmens: K. Brusokas 5 dol., kun. A. Milukas 10 dol.; po 2 dol.: Kaz Lizunas, Povilas Kulys, Ant Kazlauskas, Magdalena Butkevičiūtė. Po 1 dol: I. Sarbutis, Ant. Kiveris, Pet. Bagočiūnas, Adelė Tamošūniūtė, Jonas Tuskas, Kost. Dragunienė, Kar. Tamošūniėnė, Urš. Martišūniėnė, Agota Protasevičiėnė ir Vladas Martišūnas.

Po pietų tas pats Maspetho apylinkės komitetas nuvažiavo į Blissville, kur buvo užsakyta susirinkimas Blissvillės, Long Island City ir k., lietuviams.

Paskirtoje valandoje ruiminga svetainė buvo pilntelė sėdinčių ir stadių. Gražų išpūdį darė tai, kad moterų susirinkiman atvyko bene daugiau, negu vyrų, kas tarp Amerikos lietuvių — retenybė.

Paiškinus apie susirinkimo tikslą, imtasi prie darbo. Pakartota ir vienbalsiai priimta visos Maspeth padarytos rezolucijos.

Reikia patėmyti, kad Blissvillės moterų susipratimas gali būti pavyzdžių daugeliui moterų kitose mūsų nau-

The Lithuanian Weekly

Žvaigždė

Published by
A. MILUKAS & CO.

Every Friday at Philada, Pa.
Yearly subscription \$2.00
Advertising rates on application
All communications should be addressed:

“ŽVAIGŽDĖ”

3634 Richmond St. Philadelphia, Pa.

Savaitinis Laikraštis

Žvaigždė

Išleina kas Petnyčia.

Kaina metams:

Amerikoje ir Kanadoje . . . 2 dol.

Lietuvoje ir kitur . . . . . 4 rub.

Korespondencijas ir pinigussuntiant

adresas:

„ŽVAIGŽDĖ“

3634 Richmond St. Philadelphia, Pa.

jojynėse. Nutarimui svarstyme jos prisidėjo nemažiau už vyrus, o aukavime Lietuvos pašalpai net juos pralenkė.

Pabaigoje buvo išreiktas troškimas, kad būsiančioje laisvoje Lietuvoje moteris turėtų lygias su vyrais teises. Tam užnamymui labai priešinosi kaikurie vyrai, nurodinėdami, kad iš to daugiau blogo negu naudos būtų visuomenėi.

Aukų iš viso surinkta 40.05. Stambesnės aukas davė šie asmens:

Kasparas Galčius 5 dol.; po 2 dol.: Antanas Valaitis ir Jonas Valaitis; po 1 dol.: Roz. Kazlauskienė, Marė Radzevičiėnė, Ona Paliukoniūtė, Emilija Juozavičiūtė, Kaz. Kaminskas, Vincas Kaminskas, Ona Jacinienė, Jonas Pilkauskas, Jurg. Butkevičė, Vinc. Sausanavičius, Julė Valaitienė, Ona Lukševičienė, Jonas Putepis, And. Beliauskas, Leon. Mazgelis, Kaz. Cirikas, Regina Cerebiejiūtė, Ona Karpavičienė, Marcelė Kondročiukė, Marė Usiūtė, Marė Sakiavičiūtė ir Jieva Marcinkevičiūtė.

WEST PULLMAN, ILL.

Lapkričio 29 d., čia atsibuvo pašventimas šv. Petro ir Povilo bažnyčios. Kad tą dieną truputį lijo, tad žmonių nedaug susirinko. To neveizint, vienok pašventimas buvo labai iškilmingas. Apie 10 draugijų paroda nuėjome pasitikti iš Chicagos atvažiavusių vyskupą. Jo Mažonybė įšęs bažnyčion pirmiausia į mus prakalbėjo angliškai. Paskui kun. Kriauciūnas atlaikė sumą už parapijiečius, po kam kun. Krušas pasakė pamokslą lietuviškai. Padėkojo parapijiečiams už įtaisyimą bažnyčios ir ragino visus susirinkusius ir toliaus nepamiršti rūpintis tos šventynės palaikymu ir papuošimu. Pogražiai iškilmei ir pamaldų visai linksmi išsikirstėme, sudrūtinti labiau tikėjime ir artimo meilėje. Negalima abejoti, kad po vadovyste mūsų klebono kun. Lukošiaus šv. Petro ir Povilo parapija užims ne paskutinę vietą tarp lietuvių naujokynių, naudingų veikimui katalikiškoje ir tautiškoje srityje.

S. A.

HARTFORD, CONN.

Čia daug žmonių be darbo, nors fabrikai pradeda po truputį judėti. Pratt—Whitney Co., mašinų fabrikas dirba pilną laiką, o kartais ir viršaus iki 9-ai val. vakare. Mat jis gavo daug užsakymų iš Europos. Taipgi pradėjo geriau dirbti ir Hartford Rubber Works Co. — daug senų darbininkų pagrižo ir, kaip girdėt, ims daug ir naujų. Gumų fabrikai ir ėmė sparčiau judėti — dirba kaip kada net iki 9-ai val. vakare.

P. S.

— Didžiausia Krautuvė —

Visokios įtaisos lietuviškų ir lenkiškų knygų, aukštinų, sidabrinų ir aukurotų laikrodžių, teigė visokių religinių daiktų. Kas nori persižinti, tegul prisitūnė 10c. stampomis, o aplaikius mano didelį katalogą, kokio nė vienas iš lietuvių iki šiol neturėjo.

Kas užsirašs pas mane „Zvaigždę“, tas gaus knygą „Basanavė čiaus pasakos“ vertės \$1.50, arba by kokią iš mano katalogo knygę, vertės 1 dol., d o v a n a i. Visų senas pažįstamas

Povilas P. Mikalauskas,

248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

J. P. BUDGINAS

BANKINIS KONTORAS

Siuočia Pinigus į visus kraštus svieto greičiai ir pigiai. Paruoda Laivakortes ant greičiausių laivų; išmaino Pinigus visų kraštų svieto, kaip tai: rublius, markius, kronas, dolerius ir tt. Apsaugoja daiktus ir budinkus nuo ugnies. Užlaiko Krautuvę Knygų, Popieri, Abrozų ir kitokių bažnytinių daiktų. Pas ji galima užsirašyti laikraštį „Zvaigždę“. Ateikite persižinti

4549 So. Hermitage Ave., CHICAGO, ILL.

Geriausia dovana draugams Lietuvoje
yra lietuvių katalikų
Savaitinis Laikraštis

“DRAUGAS”

“DRAUGAS” paduoda žinių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lietuvių gyvenimą, suteikia daug skaitymui iš visuomenės, politikos, literatūros, gyvenimo ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Rusų cenzura “Draugas” į Lietuvą leidžia.

“Draugas” atlieka metams \$2.00, pusel meto \$1.00
Uždėtuose — metams \$3.00, pusel meto \$1.50

Draugas Pub. Co.

1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Drexler 4114.

Saugokis neturiniū vertės pamėgdžiojamuvaistų; reikalauk, kad tau duotu tikrą Richterio Pain Expeller'į su Ankerio ženklu, kaip čia parodyta. 25 ir 50 centų aptiekose ar tiesiog iš F. AD. RICHTER

& CO., 74—80 Washington Street, New York, N. Y.

Dr. W. J. WINTERS

Daktaras ir Chirurgas pabaigęs daktarystės mokslus Jefferson Medical Collegioje su pagarba Specialistas akių ligose, nosies ir gerklės. Gydo pasekmingai moterų ligas.

OFISAS: 110 W. Oak str., netoli S. Jardin st. SHENANDOAH, PA

Zvaigždės Agentai.

Mr. Iz. Nausledas,
97 33rd str.,
Chicago, Ill.

Mr. K. Jocius,
P. O. Box 166
Sommerville, Conn.

Mr. J. Kalvelis,
222 Pine str.
Rumford, Me.

Mr. Antanas Žurincakas,
28 Madison ave.
Yonkers, N. Y.

Mr. J. Jaroševičis,
1045 Washington Str
Norwood, Mass.

Mr. P. Valukonis,
261 W. Broadway
So. Boston, Mass

Mr. John Naujokaitis,
47 Planet Str.,
Commercial Road,
E. London, England.

Mr. A. Pogžalski,
8024 Sowinski Ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Mr. P. J. Budginas,
4549 S. Hermitage ave.,
Chicago, Ill.

Mr. M. Norkūnas,
166 Melrose str.,
Montello, Mass.

Mr. B. Acauskas,
36 Lincoln St.
Brighton, Mass.

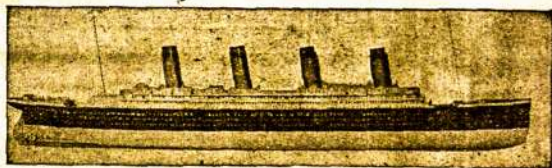
Telephone 9537 Spring

LIETUVIAI, KREIPKITES PRIE SAVUJU!

Keliauk in Lietuvą ir iš Lietuvos

visad per

Geo. J. Bartašiaus Agentura.

Kamgi eiti pirkti laivakortes pas svetimtaučius, kad galima jas gauti nusi-pirkti ir pas savo tautos žmogų.

Mes paroduom laivakortes ant drūčiausių ir greičiausių garlaivių į visus pasaulio dalis už numazintą kainą. Iš New Yorko į Roterdamą, Antverpą, Bremeną ir Hamburgą \$22.00, į Libavą 24.00. Iš Vokietijos į New Yorką: iš Roterdamo \$25.00, iš Antverpo, Bremeno, Hamburgo, 22.00, iš Libavos į New Yorką \$27.00.

Siuočiau ir išmainom pinigus visų viešpatyčių, parūpinam pašportus iš Konsulio rubežiaus perėjimui. Reikalauk laivakorėjų kainos iš artimiausio ofiso, pažymėdamas iš kur ir, į kur nori važiuoti. Tautiečiai brangus, meldžiu nepraleisti taip geros progos, veikiai naudokitės iš to, pasi-kvieskit savo mylimus svečius iš Lietuvos senos tėvynės, pakol laivakorėjų kursas žemai stovi.

Geo. J. Bartašius ir J. Vasiliauskas & Co.

490 Washington St. Cor. Spring St.,

NEW YORK, N. Y.

261 Broadway

SO. BOSTON, MASS.

L. D. 'Phone 585

DOMIN. BRAZINSKAS

Visoje Elizabeth'o apylinkėje gerai žinomas

LIETUVIS GRAGORIUS

79—81 Wall Street   Elizabethport, N. J.

Pasamdo vežimus ir automobilius Pasivažinėjimui Veselijoms Krikštynomis ir t. t.	Patarnavimas visiem be skirtumo Sąžiningas Užganėdinantis Greitas Ir Pigus
--	--

LIETUVIAI, VISUOMET KREIPKITES PRIE SAVIŠKIO!

Father's Di Ielsi -- Kosulio Gyduolė

yra geriausias vaistas nuo kosulio, šalčio, whooping kosulio, astmos ir kitų ligų turinčių susiršimą su plaučiais.

Mainieriai, kankinami Mainų Dulkių, Parako dūmų ir Astmos aptuerės pagelbą vartodami Fither Di Ielsi's Kosulio Gyduolę. Turi pagyrimus nuo patyrusių mainierių, kaipo geris sias vaistas visokiuose atsitikimuose.

PARSIDUODA VISOSE AP-
TIEKOSE.

Kaina, 35c, 65c. \$1.00

Rekomenduojame taipogi

Father Di Ielsi's Grumuliavimui Tonikas,

pagerina grumuliavimą, kraują padaro turtingu ir panaikina nemalonų kvapą. Kaina 50 centų.

Father Di Ielsi's 402 Liniment.

yra skiriamas nuo reumatizmo, neuralgijos, nikstelėjimų šėšimų, ištinimų, galvos skaudėjimo ir t. t. Kaina 25 c.

REV. MICHAEL DI IELSI' 402 Division Str. Camden, N. J.

-Polka - Venus

Prišiusk 25c., o aplaikysi ką tik išleista polką partapijonui ir smuikai (skripkai); polka yra taip smagi, jog ir šimtamečiai senukai noriai ją šoka. Apart to ji papuoša partapijoną, nes jos viršeliai yra puikūs tikrai artistiško darbo. Viena kopija pasiūta redakcijai dėl pažūrėjimo.

Adresas autorjaus ir pardavėjo:

L. MISIUNAS,

Box 398, Pequabuck, Conn.

KALEDOMS!

Jeigu nori savo giminėms ar pažįstamiems suteikti tikrai gražią ir naudingą Kalėdoms dovaną, tai, nupirkęs, pasiūsk jiems

IŠ KELIONĖS PO EUROPA IR AZIJA

Ta knyga yra tai

Didžiausias savo rūšies veikalas,

parašyta „Zvaigždės“ redaktorės J. Pranaičiūtės. Knyga turi apie 380 puslapių ir papuošta 102 iliustracijomis (paveikslais).

Indomus toje knygoje aprašymai Prancijos, Belgijos ir Vokietijos žemių, kur dabar verda Europėjiška karė. Tie aprašymai papuošti daugeliu iliustracijų.

Bet indomiausias beabejo yra aprašymai išpuodžių iš Tėvynės ir iš senovės Lietuvos žemių, kuriuos vienok viršija aprašymai Vidurinės Azijos, Kaspijos ir Kaukazo žemių ir anų žmonių. Nemažiaus idomus aprašymai apie Rusijos sostinių, Maskvos ir Peterburgo, su paminėjimu lietuvių naujokynių istorijos tose vietose.

Knygos kaina	2 dol.
Audeklo apdarais	2.25
Skūros apdaruose su pauksuotais kraštais	3.50

Ta knyga turi būti papuošimu kiekvieno lietuvių namo.

Galima gauti "Žv." Knygyne

Telefonas 8052 Market
4085 Market

Akušerka

Pabaigūsi carienės Marijos Fedorovnos Akulerių mokyklą Peterburge ir registruota Suvienytose Valstijose.

Pasekmingai suteikia savo darbą prie gimdymo. Patarimus moterims visokiame negalėse suteikia dovanai.

Ona Strollene (Januškaite)

319 WALNUT STREET, NEWARK, N. J.

Telephone 2713-M Market

M. AKIALIS

Lietuvis Graborius

146 Adams St.   Kampas Lafayette St.   Newark, N. J.

Par samdo automobilius ir kariatas visokiame progose

IZIDORIAUS NAUSIEDO

Didžiausias Lietuviškas Pinigų Siuntimo

Bankinis Kontoras

917 - 33-rd St., Chicago, Ill.

Tel. Yards 2705

Parduodame laivakortes ant visokių linijų į kraują ir iš krajaus.

Siunčiame pinigus į visas dalis svieto greičiau ir pigiau, už visus kitus agentus Amerikoje.

Užlaikome didžiausią kraituvę vyriškų drabužių, žemųjų ir skrybėlių; turime didelį departamentą auksinių daiktų: laikrodžių, žiedų, apibų, ir tt. Drauge užlaikome didelį skyrį visokių knygų: mahlaknygių, istorijų, poezijų ir tt. Nerdanias ką pirkti pirmausia ateik pas mus, o būsi užganėdinti.

Jei UŽGANEDYSIM — pasakyk kitiems.

Jei NEUŽGANEDYSIM — pasakyk mums.

Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokių ženklų draugystėm, o ypatingai: kardų, su žikučių metalavų, anameliotų ir padengtų celluloidu šarpu, vėliavų ir karūnų.

MAN PAVESTUS DARBUS ATLIEKU ARTISTISKAI.

M. A. NORKUNAS,

General Delivery

Montello, Mass.

Telefonas L. D. 8052 Market.

V. A. Leščinsko Rejentališkas Ofisas

196 New York Ave.

Newark, N. J.

Cia užtvirtinami visokios rūšies dokumentai: davier-nastys, kontraktai, afidevitali, padaromi pirkimo ir pardavimo popieriai ir tt.

Suteikiami patarimai visokiuose reikaluose.

Svečių iš Lietuvos Fotografijos

Turiu nutraukęs atvaizavusių iš Lietuvos svečių „Ziburio“ ir „Ryto“ atstovų — d-ro kun. M. Gustaičio ir p. I. Gabrio fotografijų. Kas nori savo namą papuošti tų žerbiamų mūs veikėjų artistiškaai padirbtu paveikslu, kavinėto didžio, teprisiunčia už 25 centus markių. Fotografija bus pasiūsta į namus. Abiejų atstovų pilname lgyje (stovinčių fotografijos skyrium po 15 centų. Adresuokite.

R. KRUCZAS, Fotografas.

152 Perry Ave.,

Maspeth, L. I., N. Y.

“ŽVAIGŽDĒS”

— SPAUSTUVE —

ATLIEKA VISUS DRUKORISKUS
DARBUS GERA, PIGIAI IR GREIT.

DRUKUOJA:

KNYGAS, Cirkuliorius, TIKIETUS, FOSTITUCIJAS
VISITING IR BUSINESS CARDS, UZKVIETIMUS ANI
VESELIJU, KOPERTUS, LAISKUS IR T. T.

KAS DARBA PAVES, NESIGRAUDYS.

Kreipkis ant adreso:

3654 Richmond Str.,
Philadelphia, Pa.

10 Daiktų, vertės \$30, tik už **595**

Išsiunčiama dovanai dėl pasiūlymo

Kompeticijos dėl mes numušėme kainas ant auksinių laikrodžių ir kitokių daiktų ir ant pareikalavimo išsiųsim kiekvienam visą setą, susidedantį iš sekančių 10 brangių daiktų: — mazu, puikų engraveruotą vyrišką laikrodėlį su geriausiais Amerikos darbo viduriais, gražų retėžį su kompasu, gazuikus ir mankietus, spiką į kaklaraitį, skustuva (britvę), aluminijų puodelį muilui, šepetėliuką, diržą ir 3: kalibrų revolverį. *Visi tie daiktai yra geriausios rūšies, garantuoti.* Sykiu tie 10 puikių daiktų, vertės \$30, parduodami už \$5.95.

Nesiusk pinigų.

Prisiųsk tik šį apskelbimą ir savo tikrą antrašlę, o mes išsiųsim ekspresu visą setą dėl pasiūlymo. Jei patiks, tada užimokėsi agentui tų matų sumą \$5.95 už daiktus vertės \$30, taipogi mažus ekspresu iškaštius. Pasinaudok proga ir pasiųsk greitai savo užsakymą. Antraštas:

UNION SUPPLY CO.

407 N. EIGHTH ST.

DT. 44,

ST. LOUIS, MO.

ANTANAS A. PEMPE

LIETUVIS FOTOGRAFAS

314 Walnut St.

Cor. Adams St.

Newark, N. J.

Gera proga ligoniams

YRA SUTEIKIAMA PER

DR. J. C. BROWN

Visiems gerai žinomą daktarą-speciailistą, kuris pasekmingai gydė ligonius per 35 metus, dabar **UŽDY-
KĄ PRADES EGZAMINUOTI LIGONIUS IR DUOTI JIEMS PATARIMUS** skundžiamis dviomis: *Ne-
dėliomis, Utarninkais ir Pėtyčiomis.*

DR. J. C. BROWN yra baigęs vieną iš geriausių Amerikos universitetų ir turi aukštinį medalių už atsizy-
mėjimą moksle. Jo ofisas yra įrengtas su naujusiomis stebuklingomis mašinomis. X-spinduliu mašina duoda
didžiausią gydymo pagalbą. Su ja yra permatomas visas žmogaus kūnas, užtai ir lengva atrasti, kur yra
įsiesėdus ligą. Neturint gi tos mašinos, su paprastomis akimis nieko negalima sužinoti, kas dedasi viduriuose,
o tas labai apunkina ir prailgina gydymą.

DR. BROWN PASEKMINGAI ĮSGYDO VISOKIAS UŽSISENEJUSIAS IR NERVISKAS

**Ligas Pilvo, Plaučių, Širdies, Inkstų, Kepenų, Pustlės, Au-
sų, Nosies ir Gerklės, Moterų Ligos ir nusišvėrimus
gydome be operacijos.**

**ODOS LIGAS, KRAUJO SUGEDIMUS, REUMATIZMĄ, GELĄ IR KITAS LIGAS, kurios per daug tiesos
užimtytį čia išdėstyti, gydlau su geriausiomis pasekmėmis.**

Aš nedaru ilgų tyrinėjimų, kad surasti, kokia liga jūs sergate, bet tuojaus jį permatau, kaip vedrodyje,
nes man pagelbsti ilgų metų mano praktika ir stebuklingos mašinos.

Nesidukite save bereikalingai pjaustyti, bet atleikite pas mane, o aptursite patarimą, ar jūs ligą ga-
lima išgydyti su vaistais, ar ne. Aš išgydžiau daugelį ligonių su vaistais, be jokių operacijų. Tuos ligonius
kiti daktarai buvo jau atsisakę gydyti su vaistais ir sakė, kad būtina yra reikalinga operacija ir kad reikia
eiti į ligonbutį, kur galima tikėtis pagelbos.

ATMIKITE, JŪG AŠ ĮSGYDAU SUNKIAUSIAS LIGAS SU VAISTAIS.

Mano vaistai yra geriausi ir išgydo ant visados. Aš nogydlau per laiškus, nes to negalima atlikti, todėl ne-
leikite dykai laiko rašinėdami man laiškus. Pirmiausia reikia ligonių gerai išbegzemuoti, tada tik galima pradėti
gydyti. Dar sykį primenu jums, kad aš egzaminuoju ir duodu patarimus ligoniams **DEKAI Nedėliomis,
Utarninkais ir Pėtyčiomis.**

DR. J. C. BROWN

50 W. 36-th St., arti 6-th Ave., New York, N. Y.

OFFISO VALANDOS:

NEDELIOMIS:

Nuo 9 val. ryto iki 12 val. pietų.

Nuo 9 val. ryto iki 3 val. po piet.

Nuo 1 val. po piet iki 8 val. vakaro.

ŠALIN SU NUSIMINIMU!!!

**Gramafonas ant išmokėsčio
10c. kasdieną.**

Jeigu apsilimate mokėti po 10 c.
kasdieną, tai išsiųsime jums ant iš-
mokėsčio labai puikų Gramafoną vi-
sykiu su 16 rekordų (32 kavalkais) vi-
sokių dainų, maršų, valcy ir tt., ku-
riuos patį išsirinksite. Mūsų Gra-
mafoną gerumas garantuotais kiek-
vienam rašyta garantacija. Išsiųsime
naujus speciališkiaus rekordus Lietu-
viškus, Lenkiškus, Rusiškus ir Maž-
Rusiškus. Rašykite tuojuo, reikalau-
dami katalogo ir pasiūkinimų. Įde-
dami krasos ženklelį atsakymui.

LIBERTY COMMERCIAL CO.

233 E. 14-th St., Dept. Z.

NEW YORK, N. Y.

PRANEŠIMAS.

Draugijoms Kuopoms ir Klubams!

Išdirbu visokias
**KUKARDAS, „BADGES“, GUZI-
KUS IR ŽENKLELIUS.**

Visokiems piknikams, šermėnims ir t. t.
Darau visokius medalius ir visokias ant-
spaudas draugystėms.

Ant žėdno pareikalavimo prisilūnciu
sempelius.

A. Strupas

NOVELTY MANUFACTURER

123 Ferry St., Cor. Madison St.,

(Z) NEWARK, N. J.

Daktaras Ignotas Stankus,

Lietuvis daktaras. Gydo ivairiausias ligas Vyrų, Moteriu ir Vaiku. Daro opera-
cijas. Turėi savo lozna ligonbuti. Lektaras sutaiso pats del kiek vieno sergančio.
Ofiso Valandos: Nuo 9 iki 11 30 risto: 2-4 po piet. 7-8 vakaro. Nedei. iki 3 po piet.

Kreipitis reik visomet ant to tikro adreso taip:

DR. STANKUS, 1210 S. BROAD ST., PHILADELPHIA, PA.

PAJIEŠKOJIMAS.

Aš Ona Jalauckienė (Agrodnikienė), pajieškau savo
kūmų, Mačiulaičio Adomo ir krikštų dukters Onos Mačiul-
laičiūtės. Jie paeina iš Suvalkų gub., Kalvarijos pavieto,
Krosnos gmino ir Krosnos dvaro. Jau bus 26 metai kaip
Amerikoje. Prašau atsišaukti patiems, arba kas žinot
man praneškite. Už ką būsiu dėkinga. Mano adresas:

Mrs. Ona Jalowska,

443 Western ave.,

Brighton, Mass.

Reikalingas Vargoninkas

Reikalingas vedęs ir blaivus vargoninkas, suprantan-
tis gerai muzikąj mokantis vesti chorą.
Susizinoti galima

„ZVAIGZDES“ Redakcijoje.

„SALIUNAS“ — brošiurėlė 8-ių puslapių, parašyta Fo-
rest City, lietuvių klebono kun. A. Yanušo. Labai įdo-
mus ir naudingas skaitymas kiekvienam lietuviui, kuris
alkoolyje mato geriausį savo draugą. Knyzelės kaina tik
5c. Galima gauti pas autorių, taipgi „Kataliko“ ir „Drau-
go“ knygynuose.